

1. Staten och konstitutionella frågor

1.1 Rättsstaten

Klassiskt liberala partiet är starka anhängare av det västerländska rättsstatsidealet, däribland folksuveränitets-, maktfördelnings-, integritets- och rättssäkerhetsprincipen samt likhet inför lagen, och arbetar aktivt för att värna om dessa ideal. Baserat på vår ideologiska grund anser vi att statens legitimitet främst är förankrad i dess roll att skydda de grundläggande individuella rättigheterna: rätten till liv, frihet och egendom.

Av detta följer att det Klassiskt liberala partiet på lång sikt verkar för en strikt begränsad stat, som enbart ska säkerställa medborgarnas fria och fredliga sätt att leva. Staten bör ha en rättslig grund som inte hindrar fredliga aktiviteter, vare sig på ett personligt eller ekonomisk plan.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Aktivt värna om det västerländska rättsstatsidealet.
- Att statens enda uppgift skall vara att skydda individens rätt till liv, frihet och egendom.

1.2 Konstitutionen

Klassiskt liberala partiet anser att staten ska vara medborgarnas tjänare. Detta innebär att grundlagen bör utformas på ett sådant sätt att den klart och entydigt begränsar statens maktutövande och anger strikta riktlinjer för vilka typ av lagar som kan anses vara legitima. Konstitutionen skall vara den högsta rättsliga grunden.

Alla lagar måste bygga på rent objektiva kriterier som berör skyddet av medborgarnas liv, frihet och egendom, och får inte antas på grundval av godtyckliga politiska mål bland parlamentsledamöter. Detta kommer att garantera öppenhet och förutsägbarhet i lagen, liksom förhindra statligt maktmissbruk och en ständigt ökande statlig maktkoncentration.

Grundlagen skall syfta till att förhindra att auktoritära lagar, vilka strider mot dess legitima funktion, stiftas, liksom lagar som strider mot principen om likhet inför lagen. Om sådana lagar ändå stiftas är det Högsta domstolens uppgift att förklara dem ogiltiga. Som en generell vägledande princip skall det årliga införandet av nya lagar och det totala antalet lagar hållas på en så låg nivå som möjligt. Samtidigt skall alla lagar formuleras på ett sådant sätt att alla medborgare i alla tider kan sätta sig in i gällande lagstiftning.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Ha en konstitution som sätter strikta gränser för statens maktutövande.
- Tillse att inga lagar strid med principen om individens rätt till liv, frihet och egendom stiftas.
- Införa så få nya lagar och ha ett så enkelt och översiktligt regelverk som möjligt.

1.3 Republik och maktfördelning

Klassiskt liberala partiet är starka anhängare av maktfördelning, vilket innebär att de lagstiftande, verkställande och dömande organen skall vara separata och oberoende. Maktodelningsprincipen fungerar bäst under ett republikanskt statsskick, där den formella statschefen, alltså presidenten, väljs av folket istället för att rollen går i arv. Vi avser således att avskaffa både monarkin och det parlamentariska systemet och istället införa republik i Sverige.

Parlamentet kommer framöver att vara det lagstiftande organet, presidenten det verkställande organet och domstolarna rättsorganet. Parlamentet och presidenten väljs av folket och bör ha sina egna separata uppgifter som avser förvaltningen av landet för att säkerställa maktbalansen mellan institutionerna. Domstolarna måste vara helt oberoende av både parlamentet och presidenten i sitt arbete. Domarna i högsta domstolen utses av presidenten, men måste godkännas av parlamentet. Regeringen utses också av presidenten. Presidenten skall vara överbefälhavare för landets militära styrkor och ansvarig för utnämningen av Försvarets övriga ledande befattningshavare.

Presidenten väljs direkt av folket i stället för i parlamentet och därför har parlamentet inte heller befogenhet att avsätta presidenten. Det här medför att presidenten måste dömas i den nationella domstolen för att kunna avsättas

Klassiskt liberala partiet vill:

- Avskaffa monarkin och parlamentarismen.
- Införa republik med presidenten som statschef.

1.4 Parlamentet

Klassiskt liberala partiet arbetar för att minska politikens roll i samhället och införa så få nya lagar som möjligt, vilket förklarats i kapitel 1.2. Så länge politiken förblir en attraktiv karriärväg, bland annat genom generösa förmåner och höga löner, kommer detta att stimulera till hög politisk aktivitet och införande av många nya lagar och förordningar. Mot denna bakgrund avser Klassiskt liberala partiet att kraftigt sänka löner och förmåner till de parlamentariska företrädarna. Ekonomiska och materiella incitament ska så långt som möjligt inte ligga till grund för politiken som yrkesval. Riksdagens storlek ska minskas genom en halvering av antalet riksdagsledamöter till 175 och en minimering av antalet tjänstemän.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Kraftigt minska löner och förmåner för parlamentariska företrädare
- Halvera antalet riksdagsledamöter till 175

2. Trygghet för liv och egendom

2.1 Polis

Klassiskt liberala partiets mål är ett samhälle som kännetecknas av fredlig samexistens, där trygghet för liv och egendom är centrala värden. Därför är brottsbekämpning ett av Klassiskt liberala partiets viktigaste frågor. Vi anser att det är avgörande att polisen resursmässigt ligger i framkant när det gäller en ökande professionell brottslighet, samtidigt som polisen mer effektivt måste kunna stoppa den s k vardagsbrottsligheten.

Klassiskt liberala partiet vill säkra en modern, kraftfull polisverksamhet som kan lösa sina uppgifter så effektivt som möjligt. Det är därför avgörande att polisen alltid har tillräckliga resurser. Klassiskt liberala partiet vill att en större andel medel går till avancerad teknik och utrustning som kan bidra till att brottsbekämpningen blir effektivare. Polisen bör ha en så låg svarstid som möjligt oavsett polisområde, och i det sammanhanget vill vi att så många polisdistrikt som möjligt ska ha egna helikoptrar och beredskapstrupper som kan sättas in vid allvarliga kriminella händelser.

Vidare vill Klassiskt liberala partiet ha en mer synlig polis i form av t ex patrullering. Vi anser att polisen ska ha enkel tillgång till vapen och kommer därför att vara öppna för att alla poliser är beväpnade, även på fritiden. Det är viktigt att polisen visar god vapendisziplin, och därför vill vi lägga större tonvikt på vapenträning i utbildningen av nya poliser.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Säkerställa en modern, kraftfull och effektiv polisverksamhet.
- Öppna upp för en allmän beväpning av polisstyrkan.

2.2 Straff

Klassiskt liberala partiet tror att dagens strafframar i allmänhet är för låga. Detta gäller särskilt de allvarligaste brotten, som mord, dråp, våldtäkt och grova våldshandlingar. Enligt Klassiskt liberala partiet måste ett civiliserat samhälle som en allmän princip reagera starkt på brott mot medborgarnas grundläggande rätt till trygghet och egendom, eftersom denna rätt är en grundläggande förutsättning för ett stabilt, harmoniskt och fredligt samhälle.

Stränga straff för allvarliga brott är viktiga för att skydda fridfulla, laglydiga medborgare. Oskadliggörande av kriminella hjälper till att hålla kriminaliteten nere samtidigt som vanliga människor kan leva utan rädsla för sina liv och egendom. Stränga straff är också avgörande för att upprätthålla och stärka den allmänt förebyggande och individuella effekten som straffen skall ha, och dagens milda strafframar bidrar enligt Klassiskt liberala partiets syn till att försämra dessa effekter. Klassiskt liberala partiet förespråkar relativt enkla villkor för internering av fångar och lägre materiell standard än vad som finns i andra institutioner i samhället. Klassiskt liberala partiet är motståndare till dödsstraff.

Klassiskt liberala partiet ställer sig kritiska till att en sjukdomsdiagnos skall kunna undanta en kriminell från straff, och att brottslingar skall kunna dömas till behandling i stället för fängelse. Kriminella med diagnoser är en ständig fara för samhället, och en eventuell behandling bör därför ske medan brottslingen avtjänar sitt straff.

Klassiskt liberala partiet är positivt till rehabilitering av fångar i fängelser, men anser att denna uppgift så långt som möjligt ska överföras till specialiserade frivilliga organisationer. Detta är en praxis som redan finns i andra länder. Staten måste se till att det alltid finns ett tillräckligt antal fängelser. Klassiskt liberala partiet vill öppna för att byggandet av fängelser ska läggas ut på anbud till privata aktörer. Staten ska ansvara för utformningen av riktlinjer och krav avseende byggande av fängelser.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Arbeta för en betydande skärpning av straff, särskilt för allvarlig brottslighet.
- Arbeta för att tidigare dömda personer inte skall falla tillbaka i kriminella miljöer.
- Överföra ansvaret för rehabilitering av interner till frivilliga organisationer.
- Öppna för att lägga ut byggandet och drift av fängelser på anbud till privata aktörer.

2.3 «Brott utan offer»

Samtidigt som Klassiskt liberala partiet vill ha en sträng kriminalpolitik har vi en annan syn på vad som moraliskt sett kan definieras som brott än andra politiska partier. Som förklaras i kapitel 1 borde staten inte ha möjlighet att förhindra fredliga aktiviteter som inte skadar andra människor, men som däremot primärt begränsas till skydd för medborgarnas liv, frihet och egendom. Detta innebär att ett antal aktiviteter som idag helt eller delvis är olagliga bör legaliseras, närmare bestämt alla typer av aktiviteter utan offer.

Offerlösa aktiviteter betyder alla typer av handlingar som i sig är fredliga och inte direkt skadar andra människor. Sådana handlingar är många och omfattar bl a användning av droger, sexarbete, spelande och vapeninnehav.

2.3.1 Droger

Ett av de mest aktuella exemplen på brott utan offer är användningen och försäljningen av narkotika. Klassiskt liberala partiet vet att droger kan ha stora negativa effekter för dem som använder sådana medel, men eftersom drogernas skadliga effekter från början inte påverkar någon annan än användaren själv kan inte användandet av dessa medel definieras som kriminellt. Varje person äger sin egen kropp och har således en grundläggande rätt att behandla sin kropp som han eller hon önskar, även om detta kan orsaka fysiska eller psykiska skador.

Vidare konstaterar Klassiskt liberala partiet att den långvariga kampen mot droger länge har förlorats och att den inte heller kan vinnas. Vi tror att det strikta förbudet inte bara är värdelöst, utan det skapar många fler problem än det löser. Till exempel bidrar förbud i hög grad till att både bibehålla och stärka kriminella grupper som livnär sig på narkotikaförsäljning och som ofta bedriver allvarlig, ren kriminalitet såsom våld, mord, utpressning och rån.

Förbudet har också negativa konsekvenser för användare av narkotika. Eftersom brottslingar nästan har monopol på försäljningen av narkotika och för att kompensera för risken vid att sälja en olaglig produkt, är priserna betydligt högre än vad de skulle vara på en legal marknad. Detta leder till att användarna själva begår kriminella handlingar för att finansiera sitt missbruk. Kriminella har inte heller några incitament för att garantera kvaliteten på narkotikan, vilket medför större risk för användaren. Det faktum att användarna tvingas söka sig till kriminella miljöer för att få tag i droger är i sig självt riskabelt.

Drogförbudet bidrar till att fylla fängelserna med personer som inte begår verklig brottslighet. Det kommer också att leda till att polisresurser frigörs, vilka kan sättas in i kampen mot verklig brottslighet i samhället.

Eftersom användningen av narkotiska droger inte kan betraktas som brottslig, anser Klassiskt liberala partiet att försäljningen av sådana droger inte heller ska kriminaliseras. Inledningsvis vill vi tillåta försäljning av lättare droger, och på längre sikt vill vi också öppna för en laglig försäljning av tyngre droger. Klassiskt liberala partiet är övertygade om att försäljningsställena visar på god bedömning om var och hur produkterna blir tillgängliga. Det finns ingen anledning att tro att vanliga butiker, som har ett egenintresse i att upprätthålla ett gott rykte, kommer att erbjuda produkter av denna typ. Istället kommer narkotiska preparat att erbjudas av specialiserade butiker, precis som cannabis och marijuana erbjuds i exempelvis Nederländerna. Åldersgränsen för köp av narkotika fastställs till myndighetsåldern, dvs 18 år.

Alkohol är redan en laglig produkt. Klassiskt liberala partiet vill inte ha några speciella statliga restriktioner för försäljning eller produktion av alkohol och kommer att öppna för försäljning av alla typer av alkoholhaltiga drycker i vanliga butiker. Det innebär att vi kommer att avskaffa Systembolaget och utskänkningstillstånden. Klassiskt liberala partiet anser att åldersgränsen för inköp av både öl, vin och sprit sätts till myndighetsåldern.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Initialt avkriminalisera all användning av droger och legalisera odling av cannabis och legalisera försäljning av heroin från lagliga butiker för att hjälpa de tyngsta missbrukarna bort från den av våld styrda marknaden.
- På längre sikt avkriminalisera och därefter legalisera hårdare narkotiska preparat.
- Ta bort begränsningar för alkoholförsäljning och avskaffa Systembolaget.

2.3.2 Sexarbete

Varje människa har en grundläggande rätt att bestämma över sin egen kropp, och därmed kan försäljningen av sexuella tjänster enligt Klassiskt liberala partiet inte betraktas som brottslig. I grund och botten handlar sexarbete om frivilliga transaktioner mellan samtyckande vuxna, och det finns därför ingen rationell anledning att förbjuda sådan verksamhet.

Det finns exempel på sexarbetare som tvingas in i yrket av andra människor och som utsätts för våld och övergrepp. Detta är grova brott. Klassiskt liberala partiet anser en legalisering av sexarbete minskar risken för att bli utsatt för olika former av kriminalitet, eftersom verksamheten kommer att föregå i säkra och ordnade miljöer, i stället för att man är tvungen att sälja tjänsterna under förhållanden som ger lite skydd. Klassiskt liberala partiet tillåter sålunda s k bordellverksamhet, som redan är laglig i vissa andra europeiska länder såsom Nederländerna. Samtidigt måste alla former av människohandel och sexslaveri slås ned.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Legalisera sexarbete och bordellverksamhet.
- Slå ned på människohandel och sexslaveri.

2.3.3 Vapen

Klassiskt liberala partiet anser att varje myndig människa har rätt att äga civila vapen för användning till självförsvar, jakt och sport. Vi anser att sådana vapen kan köpas och ägas utan att det behövs särskilda tillstånd från myndigheterna. Samtidigt anser vi att det är ett rimligt krav att köpare av vapen inte tidigare dömts för våldshandlingar och att köparen måste vara myndig och psykiskt frisk. Vi anser att civila inte ska kunna skaffa krigsvapen, eftersom detta är förstörelsevapen som endast skall användas av militären, och som inte har en naturlig plats i det civila samhället.

Klassiskt liberala partiet avvisar att det finns ett nära samband mellan antalet vapen i privat ägande och vapenrelaterad brottslighet. I ett internationellt sammanhang har Sverige redan idag ett relativt stort antal vapen per capita, men likväl en liten vapenrelaterad brottslighet jämfört med de flesta andra länderna i världen. Åldersgränsen för köp av vapen fastställs till myndighetsåldern, dvs 18 år.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Att medborgare som inte tidigare dömts för våld och som är mentalt stabila bör kunna köpa och äga civila vapen utan särskilda tillstånd eller krav.

2.3.4 Pengospel

Klassiskt liberala partiet ser på spel som vilken annan form av underhållning som helst och som inte är naturlig att lägga under statskontroll eller styrning. Spel är en fredlig och frivillig verksamhet som inte på något sätt strider mot andras rättigheter, och det finns därför ingen grund för att förbjuda eller reglera denna verksamhet. Pengospel utgör dessutom en verksamhet som kan bidra till mer ekonomisk aktivitet och fler jobb i Sverige.

Mot denna bakgrund vill Klassiskt liberala partiet legalisera alla former av pengospel, inklusive kasinoverksamhet och pokerspel, utan några begränsningar för vinster eller insättningar. Därför vill vi avskaffa det svenska spelmonopolet och öppna för fri konkurrens bland aktörerna i spelbranschen.

Klassiskt liberala partiet erkänner att vissa människor lider av spelberoende, vilket ofta har dramatiska konsekvenser för de drabbade. Spelberoende legitimerar dock inte statligt

ingripande, eftersom varje vuxen person är ansvarig för sina egna handlingar och inte kan fördela detta ansvar på andra fridfulla medborgare. Alla former av kundbedrägerier måste emellertid bekämpas hårt från statens sida, och detta inkluderar även vilseledande marknadsföring. Klassiskt liberala partiet anser att staten inte bör bedriva spelverksamhet och att alla statliga bolag som sysslar med detta ska säljas omgående.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Legalisera alla former av pengospel och avsluta Svenska Spels monopol.
- Ha en strikt tillämpning av lagar mot bedrägerier och vilseledande marknadsföring.
- Avyttra statliga bolag som bedriver spelverksamhet

2.3.5 Kampsport

Klassiskt liberala partiet anser att varje myndig människa har en grundläggande rätt att bestämma över sin egen kropp, även när det gäller aktiviteter som medför personlig risk. Av denna anledning vill Klassiskt liberala partiet inte ha någon statlig kontroll av organiserade kampsporter, och vi är fast beslutna att liberalisera lagstiftningen om organiserad tävling, uppvisning eller träningsmatcher där knockout är tillåtet. Vi strävar efter att tillåta alla former av kampsporter med närkontakt, så att till exempel professionella MMA matcher (mixed martial arts) fritt kan arrangeras på svensk mark. Klassiskt liberala partiet vill erkänna MMA som en kampsport på samma sätt som andra kampsporter. Vi kommer att avskaffa den så kallade knockoutlagen.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Tillåta professionell utövning av alla former av kampsport med närkontakt, inklusive MMA (blandad kampsport).
- Ta bort knockoutlagen.

2.3.6 Certifiering av läkemedel, kosttillskott och livsmedel

Idag har statliga monopol såsom läkemedelsmyndigheten och livsmedelsverket ensamrätt på att godkänna läkemedel, kosttillskott och livsmedel. Försäljning av varor som inte uppfyller deras strikta krav är olagliga. Klassiskt liberala partiet anser att dessa monopol är bra exempel på hur myndigheter och byråkrater helt onödigt begränsar medborgarnas rättigheter och friheter, och gör läkemedel, kosttillskott och livsmedel onödigt dyrt för konsumenterna.

Matproducenter och andra leverantörer upplever också onödigt långa handläggningstider och onödig byråkrati som hindrar processen för att få nya produkter på marknaden. Inte bara blir säkra produkter otillgängliga för konsumenterna, utan produkterna blir mycket dyrare än nödvändigt. Vi vill därför beröva livsmedelsverket monopol på att godkänna näringsämnen och kosttillskott och vi kommer att beröva läkemedelsverket monopol på att godkänna läkemedel. Privat certifiering fungerar både inom livsmedelscertifiering och i många andra branscher, såsom sjöfarten och elektronikprodukter, där konkurrerande certifieringsföretag erbjuder tjänster.

Med konkurrens mellan certifieringsföretag slipper man de olyckliga konsekvenserna vi ser på det monopol som livsmedelsverket har för närvarande. Producenterna får en rimligare bedömning av t ex maximala doser av kosttillskott som är säkra att använda, processtiden går ner och vi slipper att säkra kosttillskott, livsmedel och läkemedel som konsumenterna efterfrågar blir förbjudna eller onödigt dyra på grund av auktoritära byråkrater och politiker.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Beröva livs- och läkemedelsmyndigheterna monopol på certifiering av näringsmedel, kosttillskott och läkemedel.
- Låt producenterna bestämma om deras produkter ska godkännas och i så fall vilka certifieringsföretag som kvalitetssäkra dem.

2.4 Rättssäkerhet

För Klassiskt liberala partiet har rättssäkerheten hög prioritet. Principen att alla är oskyldiga tills motsatsen har bevisats är grundläggande för rättssäkerheten, och användningen av omvänd bevisbörda får aldrig ske. Det är avgörande för rättssäkerheten att behandlingen av ärenden vid domstolarna sker så snabbt och effektivt som möjligt efter det att lagbrottet har ägt rum samtidigt som handläggningen skall vara rättfärdig och verkställbar.

För att säkerställa verkställbarhet måste alla rättsförhandlingar och domstolar vara skyldiga att se till att hela ärendet blir dokumenterat, inklusive avgivna vittnesmål där så är aktuellt och all muntlig behandling. Detta bör säkerställas med stenografi, ljud / bild eller annan lämplig teknik. Denna dokumentation ska normalt vara tillgänglig för alla som har ett legitimt behov av det.

Kö och tröghet i domstolsapparaten kan skada själva ärendegången och kan orsaka både offer och misstänkta gärningspersoner onödiga skador. Det kan också ge skäl för den utvidgade användningen av häktning, något som Klassiskt liberala partiet anser vara ett otyg. Häktning kan användas i vissa fall, men användningen bör begränsas.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Ha ett snabbt, effektivt och rättvist rättsväsende.
- Dokumentera all rättslig behandling som kan leda till fällande dom.
- Begränsa användningen häktning.

2.5 Sekretess

Integritet är en viktig fråga för Klassiskt liberala partiet och ett ämne som har blivit betydligt mer aktuellt i dataåldern och med Internet, vilket gör övervakning och spioneri både mer omfattande och mycket lättare att utföra i stor skala än tidigare. Därför är det viktigare än någonsin med ett strängt och lagstadgat skydd för privatlivet.

Klassiskt liberala partiet är kritiska till den ständigt ökande mängden information som myndigheterna samlar in om medborgare, och anser att det ska införas strängare restriktioner för vilken information staten skall ha anledning att registrera. När det gäller

övervakning, är detta ett verktyg som endast bör förbehållas brottslig verksamhet, t ex när det gäller personer som misstänks för att planera brottsliga handlingar. Övervakning kan användas i samband med hot mot säkerheten i samhället, men Klassiskt liberala partiet accepterar inte massövervakning av den typ vi till exempel sett från underrättelsetjänster i USA. All slags övervakning av fredliga medborgare skall vara strängt förbjudet.

När det gäller den privata sfären är det upp till individen själv att avgöra vilka upplysningar om sig själva de vill förmedla till andra, och de kan själva ställa villkor för hur dessa kan användas. Att sprida falsk information om personer i syfte att åstadkomma skada ska vara straffbart. Att göra personuppgifter om enskilda personer allmänt kända, utan deras samtycke, skall vara förbjudet.

Övervakning av privat egendom, med hjälp av t ex kameror bör tillåtas så länge som alla som bor på fastigheten görs medvetna om detta. Den information som samlas in på detta sätt får inte användas i strid med önskan hos dem som övervakas med undantag av om informationen kan hjälpa till att lösa brott. Ingen privatperson ska ha rätt att övervaka andras privata egendom utan tillstånd från ägaren.

Klassiskt liberala partiet arbetar för största möjliga grad av öppenhet när det gäller vilken information företag lagrar om konsumenterna, bl a digital information relaterad till e-post, aktivitet på sociala medier, kreditkortsinformation etc. Konsumenterna bör på enklaste sätt informeras om vilken information som lagras och vad den är avsedd för.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Endast tillåta övervakning om det finns konkret anledning till misstanke om kriminell verksamhet eller planer för sådan verksamhet.
- Att varje form av övervakning av fredliga medborgare måste vara strängt förbjuden
- Arbeta för en stor grad av öppenhet kring vilken information som lagras om samhällets medborgare.

2.6 Egendomsrätt

Egendomsrätt är en av de grundläggande pelarna i ett fritt samhälle, och en av hörnstenarna i den liberalistiska ideologin som Klassiskt liberala partiet baserar sig på. Säkert och förutsägbart skydd av egendomsrätten från statens sida är en nödvändig förutsättning för mänsklig överlevnad, frihet och självständighet. Produktion är grunden för människans självbevaringsdrift, och av det följer att människor måste ha rätt att behålla frukterna av sitt arbete.

Frånvaron av egendomsrätt är detsamma som fråntagandet av människors försörjningsmöjligheter, och därför är egendomsrätten okränkbar. Det innebär att alla borde kunna använda sin egen egendom som de önskar, så länge de inte kränker andras rättigheter och att alla former av expropriation och öronmärkning av privat egendom inte ska äga rum.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Ha ett säkert och ovillkorligt skydd för den privata egendomsrätten.

- Vara emot alla former av expropriation.

2.6.1 Immateriell äganderätt

Klassiskt liberala partiet anser att immateriella rättigheter, även kallat copyright, har samma status som fysisk egendom. Det är därför berättigat till samma form av skydd från lagen. Musik, filmer, böcker och andra former av immateriell egendom är produkter som producenter har rätt att få betalt för i linje med andra tillverkare på marknaden. Klassiskt liberala partiet vill, som i dag, att immateriella rättigheter att hålla hela innehavarens livstid, plus ett antal år efter innehavarens död. Idag har skyddet av den immateriella äganderätten gått ut 70 år efter det att upphovspersonen dött. Klassiskt liberala partiet är öppna för att justera ned skyddstiden.

Idag bjuder verkställigheten av immateriella rättigheter på många utmaningar. Internet gör det enkelt att sprida upphovsrättsskyddat material, vilket i början är svårt för myndigheterna att hindra. Klassiskt liberala partiet vill att resurserna i kampen mot piratkopiering i första hand skall riktas mot dem som gör upphovsrättsskyddat material tillgängligt, och håller inte med om en övergripande Internetövervakning för att förhindra olaglig nedladdning. Vi motsätter oss åtgärder som till exempel innebär att Internetleverantörer tvingas blockera webbplatser eftersom dessa är åtgärder som hotar yttrandefriheten och det fria flödet av information på Internet.

Klassiskt liberala partiet vill

- Skydda immateriella rättigheter i nivå med fysisk egendom.
- Se till att kampen mot piratkopiering inte sker på bekostnad av ett öppet och fritt internet.

2.6.2 Patent

Patent är en form av immateriell egendom och ska ha samma skydd som annan egendom. God patenträtt är avgörande för att stimulera och motivera entreprenörskap och framväxten av ny teknik och uppfinningar. Speciellt teknikföretag investerar ofta stora summor i forskning och utveckling av ny teknik, och på det sättet är det av stor betydelse att upprätthålla patentlagar för att säkerställa att företagen får en rättvis avkastning på sina investeringar.

Det är också viktigt att lagstiftningen utformas på ett sådant sätt att det inte hindrar konkurrens och innovation, och att det sätts tydliga gränser för vad som kan patenteras. Det är viktigt att patenträtten inte utnyttjas på ett sådant sätt att det uppstår varaktiga monopol som stänger konkurrenter ute från marknaderna. Patentinnehavaren har i dag ensamrätt att utnyttja patentet i 20 år. Klassiskt liberala partiet är öppna för att förkorta patenttiden.

Klassiskt liberala partiet vill

- Ha ett fast rättsligt skydd för patent.
- Se till att lagstiftningen inte hämmar konkurrens och innovation.
- Öppna för att förkorta patenttiden.

3. Ekonomisk politik

3.1 En fri marknadsekonomi

Klassiskt liberala partiet är förespråkare av en fri marknadsekonomi eftersom detta är det enda system som respekterar individens rätt till sin egendom. Marknadsekonomi har också visat sig vara helt överlägsen alla andra system när det gäller att underlätta tillhandahållandet av materiella varor, jobb, teknisk innovation, minskad fattigdom och för att ge människor en mängd olika möjligheter att främja sina liv och förverkliga sina ambitioner. I en fri marknad med frivilliga transaktioner är varje transaktion en vinn-vinn-situation där båda parter ser värdet i bytet, annars skulle det inte ske. Den fria marknaden är den enda som ligger i linje med okränkbar äganderätt.

Klassiskt liberala partiet anser att materiellt välstånd är av ett stort värde, och välstånd är inte något som kan skapas av politiker. Istället skapas det av fria aktörer med hjälp av arbetsdelning och kapitalackumulation. Detta möjliggörs av frivillig handel och samarbete på marknaden, där det enda sättet att skaffa sig värden är att själv bidra med sådant som är av värde för andra människor. Affärsverksamhet är därför grundläggande för välstånd och välfärd i samhället. Därför är det ett betydande mål för Klassiskt liberala partiet att aktörer inom näringslivet ska vara fria att organisera sin verksamhet och sin produktion så som de finner lämpligt så att de kan maximera sin produktivitet och möta efterfrågan och preferenser från konsumenterna på ett effektivt sätt.

Klassiskt liberala partiet anser, på grundval av detta, att statens roll i ekonomin gradvis skall trappas ned, med det långsiktiga målet att statens inblandning i ekonomin huvudsakligen skall begränsas till ett effektivt upprätthållande av kontrakt och skydd för äganderätten. Med andra ord ska staten genom lag hindras från att aktivt blanda sig i ekonomin. Klassiskt liberala partiet inser också att detta mål ligger långt framåt i tiden. Vi jobbar därför på kort och medellång sikt för att genomföra strukturella förändringar för att underlätta för en gradvis minskning av statens storlek och därigenom ge det civila samhället ett betydligt större utrymme och ansvar.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Arbeta för en fri marknadsekonomi.
- På kort och medellång sikt genomföra strukturella förändringar för att avsevärt minska statens roll inom ekonomin.
- Att statens roll i ekonomin på lång sikt endast skall omfatta upprätthållande av kontrakt och skydd av äganderätten.

3.2 Regleringar

Klassiskt liberala partiet vill lägga så få hinder som möjligt i vägen för ekonomisk verksamhet. Reglering inom näringslivet är ofta inte bara onödig, utan kan vara direkt skadlig. De påför näringslivet enorma administrativa och ekonomiska bördor för att efterfölja

förordningarna och därigenom går stora resurser förlorade vilka skulle kunnat användas till verkligt värdeskapande. Det finns en stor mängd statistik som visar en tydlig korrelation mellan lite regler och hög ekonomisk aktivitet och tillväxt. Klassiskt liberala partiet vill granska och gradvis avskaffa alla former av reglering som inte är förankrade i förebyggandet av brott och skyddet av medborgarnas frihet och äganderätt, utan endast har för avsikt att förverkliga vissa politiska mål.

Klassiskt liberala partiet är motståndare till bl a regler för öppettider, licens- och tillståndslagar, utskänkingsregler, regler för reklam för lagliga produkter och ett antal andra liknande bestämmelser. Klassiskt liberala partiet har förtroende för att konsumenter och företagare själva har möjlighet att göra medvetna val och att agera ansvarsfullt och samvetsgrant och vi avvisar alla typer av onödigt statligt förmynderi mot fredliga medborgare.

Klassiskt liberala partiet anser att ett konsekvent skydd av äganderätten och en effektiv tillämpning av avtal i stor utsträckning ersätter behovet av reglering. Om ett företag bedriver verksamhet som på något sätt kränker egendomsrättigheter till andra parter, kan detta legitimera statligt ingripande. Alternativt kan kontrakt ingås i de fall där en part drabbas av negativa konsekvenser, till exempel där parten erbjuder ekonomisk ersättning för eventuella bördor. Ett sådant system är mer flexibelt och bättre anpassat till parternas specifika förutsättningar och omständigheter, än dagens system med allmänna, universella och strikta regler.

Klassiskt liberala partiet konstaterar att inom de flesta områden kan privata aktörer utföra samma uppgifter som statliga myndigheter. Till exempel finns det redan många privata certifieringsföretag som skyddar produktsäkerheten på uppdrag av konsumenter inom ett brett spektrum av branscher. Sådana företag kommer ofta att kunna göra ett bättre jobb än statliga myndigheter eftersom de befinner sig i en konkurrenssituation med andra aktörer och eftersom de är säkrade med tillräcklig finansiering genom avgifter för sina tjänster. Statliga myndigheter har dock ofta monopol på sina tjänster, vilket kan leda till dyra och byråkratiska processer. Detta kan i sin tur leda till att lanseringen av nya viktiga varor och tjänster försenas, samt hämmar effektiv konkurrens.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Granska och gradvis avskaffa all reglering inom näringslivet som endast avser att kontrollera fredligt beteende.
- Att staten effektivt skall verkställa frivilligt ingångna avtal mellan parter inom näringslivet
- Underlätta för att ersätta statliga regleringar med privata tjänster

3.3 Subventioner

Klassiskt liberala partiet anser att det är marknaden, dvs konsumentdemokratin, som bäst bestämmer fördelningen av resurser i samhället, inte politikerna. På den fria marknaden flyter resurserna automatiskt dit där de gör mest nytta, baserat på konsumenternas efterfrågan. Vinsten i en industri eller ett företag är måttet på hur effektivt efterfrågan på marknaden är uppfylld. Om ett företag inte kan göra vinst, indikerar detta att företaget inte

tillför samhället ett nettovärde och att de resurser som åtgår till produktionen av produkten eller tjänsten gör mer nytta på annat håll.

Istället för att konsumenterna väljer var resurserna ska läggas genom sina fria val på marknaden innebär subventioner till industrin en obligatorisk överföring av medel från lönsamma företag till icke-lönsamma företag. Detta innebär en effektivitetsförlust för samhället som helhet, när det gäller lägre produktion i förhållande till de resurser som används. Mot denna bakgrund vill Klassiskt liberala partiet gradvis avveckla alla former av näringshjälp och subventioner. Subventioner är ett sätt att hålla företag levande på ett artificiellt sätt och därigenom binda upp resurser som skulle kunna utnyttjas mer effektivt i en annan verksamhet eller industri.

Klassiskt liberala partiet anser att det inte är statens uppgift att skapa nya företag genom stödåtgärder, och vi arbetar därför för att lägga ner ALMI, Vinnova och Tillväxtverket. Innovationer kan inte skapas genom artificiella, politiska instrument. Däremot kan det stimuleras till verkligt entreprenörskap genom en liberal affärspolitik, låga skatter och avgifter och frånvaro av politisk inblandning i näringslivet.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Gradvis avveckla alla former av näringsstöd.
- Lägga ner eller avyttra ALMI, Vinnova och Tillväxtverket.

3.3.1 Jordbruk

Klassiskt liberala partiet anser i grunden att jordbruket ska behandlas i nivå med alla andra former av industri. Det innebär att vi strävar efter en gradvis minskning och sedan avskaffandet av jordbruksstöd och en avreglering av hela industrin.

De argument som framförs för att behålla den höga nivån på aktuella jordbruksstöd är inte i första hand av samhällsekonomisk karaktär, utan är snarare förankrad i specifika politiska mål, som t ex att bevara sysselsättningen i distrikten, kulturlandskapet och svensk matproduktion. Klassiskt liberala partiet anser att det inte är en politisk uppgift att främja sådana mål och att sådana mål inte heller kan uppnås genom subventioner. Samtidigt vill vi ha en stark avreglering av både jordbruket och arbetsmarknaden i allmänhet, så att bönderna kan hantera sina resurser fritt. Detta främjar produktivitet, effektivitet och lönsamhet.

Klassiskt liberala partiet vill att Sverige går ur EU men så länge vi är kvar handlar detta politikområde mycket om EU-regleringar.

Vi anser att jordbruket bör fungera på samma villkor som andra industrier, inklusive att bli utsatt för konkurrens från utländska producenter. Detta säkerställer bland annat både högkvalitativa och lägre priser för konsumenterna. Ett lyckat exempel på ett land som har både avreglerat jordbruk och avskaffade alla subventioner är Nya Zeeland, där jordbruket nu utgör den största exportindustrin.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Gradvis avveckla alla jordbruksbidrag och avreglera industrin.
- Introducera full näringsfrihet för jordbruket

3.4 Skatter

Idag ligger Sverige i världstoppen när det gäller det totala skattetrycket, något Klassiskt liberala partiet kommer att förändra drastiskt. På lång sikt vill vi ha en kraftigt minskad statsapparat, som främst ska vara begränsad till att skydda medborgarnas frihet och äganderätt genom polis, rättsväsende och försvar. I ett sådant samhälle är kostnaderna för driften av statsapparaten låga jämfört med idag, och den totala skattenivån likaså. Medborgarna kan sålunda fördela sina inkomster i linje med sina egna värderingar, planer och mål, snarare än att myndigheterna ska fatta beslut på deras vägnar. Samtidigt ökar låga skatter produktiviteten i näringslivet och samhällets allmänna välbefinnande genom att man minimerar olyckliga snedvridningseffekter och effektivitetsförluster i ekonomin. På lång sikt vill Klassiskt liberala partiet sänka skatten till den absolut lägsta nivån som krävs för driften av statens centrala uppgifter ska fungera, vilket i praktiken innebär en total skattesats på några procent.

Klassiskt liberala partiet kommer i första hand att fokusera på det överskådliga tidsperspektivet och sikta in på realistiska, medellångsiktiga mål. Som det enda svenska partiet skall Klassiskt liberala partiet vara en politisk garant och pådrivare av lägre skatter. Ett viktigt inslag i vår skattepolitik är att vi konsekvent kommer att motsätta oss alla försök att införa nya skatter och vi kommer att vara kompromisslösa motståndare till varje form av ökning av befintliga skatter. Alla skattesänkningar ska vara nettosänkningar, inte sänkningar som finansieras med öknings på annat håll.

Klassiskt liberala partiet strävar efter stora nedskärningar i de offentliga utgifterna. Detta möjliggör betydande skattelättnader även på kort sikt. Försäljningen av statligt ägda bolag och fastigheter bidrar även till att täcka stora skattesänkningar under nedtrappningen av de offentliga, löpande utgifterna. Detsamma gör de dynamiska skatteeffekterna av Klassiskt liberala partiets näringspolitik, som t ex stora nedskärningar i bolagsskatten.

På kort sikt kommer Klassiskt liberala partiet att arbeta för ett enklare, plattare skattesystem med låga skattesatser och lägsta möjliga avdrag och andra komplikationer. Ett så enkelt skattesystem som möjligt är viktigt för att minimera den administrativa bördan för både näringslivet och den offentliga byråkratin.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Aktivt arbeta för att sänka alla skatter så mycket som möjligt.
- Att alla skattesänkningar ska finansieras med motsvarande nedskärningar i de offentliga utgifterna.
- Ständigt motsätta sig införandet av nya skatter och någon ökning av befintliga skatter.
- Arbeta för ett enklare och plattare skattesystem där avdrag ersätts med lägsta möjliga skattesatser

3.4.1 Bolags- och kapitalbeskattning

Klassiskt liberala partiet ska använda skattepolitiken till att göra Sverige så industrivänligt som möjligt och till en attraktiv plats att investera och bygga företag på, både för svenskar och utlänningar. För att stimulera till högre ekonomisk aktivitet, tillväxt och konkurrenskraft arbetar vi för en kraftig minskning av bolagsskatten. Inledningsvis kommer vi att sänka nuvarande skattesats till 10 procent.

För att motivera ökade sparanden och investeringar, som är bland de viktigaste faktorerna bakom ekonomisk tillväxt, strävar Klassiskt liberala partiet efter att avskaffa av alla typer av skatter på kapitalinkomster. Sådana skatter straffar risktagare och entreprenörer och bidrar till inlåsning av kapital, vilket i sin tur förhindrar det fria flödet av kapital dit det gör mest nytta. Detta leder till effektivitetsförluster i ekonomin. Ett antal OECD-länder har redan avskaffat skatt på kapitalinkomster.

Avskaffandet av skatt på kapitalinkomster ger naturligt att även skatteavdrag för kapitalkostnader, tex för bolåneräntor, ska avskaffas. Klassiskt liberala partiet inser att många privatpersoner har lånat mer än de borde på grund av befintliga skatteavdrag och föreslår att skatteavdraget trappas ner över en längre period.

Vi vill ta bort alla tullar så fort som möjligt. Klassiskt liberala partiet är anhängare av full internationell frihandel, och tullar är således en protektionistisk skatt som lägger stora hinder i vägen för frihandel. Utvecklingsländerna är de som drabbas mest av detta. Tullintäkterna utgör en relativt liten del av statens totala inkomst.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Avskaffa skatt på kapitalinkomster.
- Trappa ner och på sikt avskaffa skatteavdrag på kapitalkostnader
- Sänka bolagsskatten till 10 procent.
- Ha en snabb nedtrappning och därefter avskaffa arbetsgivaravgiften.
- Ta bort alla tullar.

3.4.2 Personlig inkomstskatt

Klassiskt liberala partiet vill att alla i möjligaste mån ska kunna påverka sin egen inkomst genom individuella val och egna insatser utan att staten lägger hinder i vägen för detta. Vi vill att en stark arbetsinsats och ett hårt arbete ska löna sig. Varje enskild medborgare skall i så stor grad som möjligt vara herre över sin egen ekonomi och bestämma hur inkomsten ska disponeras i enlighet med sina egna val och värderingar.

Klassiskt liberala partiet verkar därför för en kraftig minskning av personlig inkomstskatt och kommer att arbeta kontinuerligt för att minska denna ytterligare. Som ett led i detta vill vi på kort sikt avskaffa statlig inkomstskatt och värnsskatt så snabbt som möjligt och höja grundavdraget.

Klassiskt liberala partiet kommer att arbeta för ett mycket enklare och plattare system för inkomstskatt. Detta kommer att motivera en högre arbetsinsats och göra skattesystemet mer transparent och förutsägbart, både för privatpersoner och offentliga myndigheter.

Klassiskt liberala partiet anser att arbetsgivaravgiften bör ses som en del av den löneskatt som individen betalar. Vi förespråkar därför på kort sikt att det tydliggörs genom att den tas ut som en statlig inkomstskatt. På längre sikt vill vi att denna del trappas ner efterhand som civilsamhället tar över leverans av de förmåner som arbetsgivaravgiften sägs bekosta.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Aktivt arbeta för att minska personlig inkomstskatt så mycket som möjligt.
- Öka grundavdraget.
- Avskaffa statlig inkomstskatt och värnsskatt
- Arbeta för ett mycket enklare och plattare skattesystem.
- Tydliggöra arbetsgivaravgiften som inkomstskatt och på sikt trappa ner och avskaffa den.

3.4.3 Punktskatter

Sverige har ett antal punktskatter idag. Dessa ligger ovanpå en moms som redan idag är bland den högsta i världen. De höga skatterna minskar konsumenternas köpkraft och skapar oro i ekonomin och ett handelsläckage till andra länder. Klassiskt liberala partiet vill ha ett så enkelt och översiktligt skattesystem som möjligt, och motsätter sig samtidigt som grundprincip beteendereglerande skatter. Mot denna bakgrund vill vi avskaffa alla punktskatter på lång sikt. Några av punktskatterna står för en relativt låg intäkt och kan således avskaffas snabbt, medan andra står för betydligt större intäkter och måste fasas ut över tiden, t ex fordonsskatter.

Klassiskt liberala partiet vill på lång sikt att mervärdesskatten skall vara den enda konsumtionsskatten, men vill samtidigt ha en kraftig minskning av mervärdesskatten. Klassiskt liberala partiet anser att konsumtionsskatt är mindre skadligt än skatter på inkomst, produktion och kapital, och vi vill därför prioritera skattesänkningar inom dessa områden, innan vi går vidare till att sänka momssatsen ytterligare.

Klassiskt liberala partiet vill:

- På kort sikt, granska och avskaffa så många punktskatter som möjligt med låg till medelintäkt.
- På lång sikt, arbeta för att avskaffa samtliga punktskatter.
- Tillsvidare behålla mervärdesskatten som enda konsumtionsskatt.

3.4.4 Privat ägande

Sverige är för närvarande på topp i Europa när det gäller andelen statligt ägande i börsnoterade företag. Klassiskt liberala partiet är principiellt motståndare till statligt ägande inom näringslivet, och vi avser därför att gradvis minska alla statens ägarandelar i bolag. Detta stimulerar till en mer dynamisk privatägd miljö, vilket Sverige har ett stort behov av i

dagens globaliserade och konkurrenspräglade ekonomi. För Klassiskt liberala partiet är det likgiltigt om privata företagare är svenska eller utländska. Vi vill inte ha några hinder för utländska investerare och erkänner dessa på samma sätt som svenska investerare.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Minska och slutligen avskaffa statligt ägarskap inom näringslivet.
- Ha en aktiv, privat ägarmiljö utan hinder för utländska investeringar.

3.5 Bank- och penningpolitiken

Klassiskt liberala partiet kommer att driva en bank- och penningpolitik som lägger grunden för en långsiktig finansiell planering och högsta grad av stabilitet, förutsägbarhet och ansvar inom näringslivets ekonomiska verksamhet. Vi anser att detta bara kan uppnås genom att gradvis minska och i längden avskaffa regeringens inblandning i bankväsendet och regeringens manipulation av det monetära värdet.

3.5.1 Ekonomisk stabilitet

En viktig förutsättning för stabilitet i ekonomin är att penningvärdet över tiden håller sig så stabilt som möjligt. Klassiskt liberala partiet anser att det bästa sättet att säkerställa tillförlitligheten av monetära enheter är ett fritt bank- och monetärt system, där statens monopol på pengautgivning och licensiering av bankverksamhet har avskaffats. I ett fritt system väljer marknaden själv den måttstock för pengars värde som passar bäst. Historiskt sett har marknaden visat sig föredra guld som den bästa måttstocken, vilket var anledningen till införandet av guldmyntfoten.

En guldmyntfot eller motsvarande betyder att det monetära värdet har en förankring i kända verkliga värden. Detta garanterar den från manipulering av statliga myndigheter, som i första hand sker i form av inflation. Inflationen uppstår när bankerna emitterar för mycket pengar, kontanter eller skulder jämfört med vilket behovet är för ekonomin, eller följer en praxis som leder till att förtroendet för monetära enheter sjunker. Detta medför att priset på varor och tjänster börjar stiga, vilket ska betraktas som en dold skatt. Dessutom har det den allvariga konsekvensen att det minskar värdet av människors besparingar. För näringslivets del gör inflationen den ekonomiska planeringen svårare och investeringarna mer osäkra.

Klassiskt liberala partiet anser att den bästa garantin mot inflationen är en guldmyntfot eller motsvarande, och vi avser därför att avskaffa lagar och förordningar som förhindrar införandet av sådana system i Sverige. När detta händer är statens enda roll att se till att den eventuella inlösenplikten som bankerna har gentemot kunderna respekteras.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Föra en stabiliserande, långsiktig och förutsägbar bank- och penningpolitik.
- Underlätta ett genomförande av guldmyntfot eller motsvarande.
- Underlätta för att fler penningssystem ska kunna konkurrera med varandra på en fri marknad.

3.5.2 Ett fritt banksystem

Klassiskt liberala partiet förespråkar full privatisering och avreglering av banksystemet, liksom avskaffandet av centralbankssystemet. Det innebär att bankerna är fria att både utfärda egna pengar och sätta räntenivåerna. Utan tillgång till "billiga" pengar från en centralbank får bankerna ett starkare incitament att kreditvärdera sina låntagare. Detta minskar sannolikheten för stora ekonomiska förluster för bankerna och efterföljande bankkriser.

Detta minskar dessutom sannolikheten för felinvesteringar eller överinvesteringar i näringslivet och uppmuntrar till en disciplinerad och ansvarsfull bankverksamhet. I ett sådant system bedömer marknaden själv varje banks soliditet, och oansvarig bankverksamhet drivs effektivt ut från marknaden. Det gör också statliga förordningar för banksystemet onödiga.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Gradvis minska och på lång sikt, skilja staten från finans- och banksektorn.
- Avreglera banksektorn och ta bort statens krav vid upprättande av banker
- Upphäva Riksbankslagen och lägga ner Riksbanken.

3.6 Konkurrenspolitik

Klassiskt liberala partiet anser att staten inte har en laglig rätt att ingripa i frivilliga transaktioner på den fria marknaden, oberoende av vad de politiska avsikterna är. Mot denna bakgrund motsätter sig Klassiskt liberala partiet så kallad konkurrenslagstiftning. Vi anser att idén om fri konkurrens verkställd genom lag som en motsägelse, och vi anser att verklig fri konkurrens endast är möjlig om sådana lagar saknas. Konkurrenslagstiftning motiveras ofta av lagarna skall förhindra bildandet av monopol på marknaden, men Klassiskt liberala partiet betonar att det är ett ogiltigt argument. Så länge som varje aktör är fri att starta företag inom vilken bransch som helst, uppstår det aldrig riktiga monopol på en fri marknad.

Riktiga monopol kan endast bildas om de är skyddade enligt lag, dvs staten gör det olagligt eller svårt för andra aktörer att gå in i en bransch. Det kommer alltid att finnas så kallade dominerande aktörer på marknaden, men om sådana aktörer börjar leverera undermåliga produkter eller tjänster till sina kunder, skapar detta snabbt incitament hos andra aktörer att erbjuda bättre villkor och att skaffa marknadsandelar. Med en liberalistisk näringspolitik blir det mycket lättare att starta och driva företag, och vilket i sig själv bidrar till mer konkurrens på marknaden.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Gradvis liberalisera och på sikt upphäva konkurrenslagen och konkurrensmyndigheten.

3.7 Bostadspolitik

Klassiskt liberala partiet vill göra det lättare att komma in på bostadsmarknaden. I Sverige finns det idag ett antal regleringar som begränsar tillgången till bostäder, vilket bidrar till att göra bostäder mycket dyrare än de behöver vara. Detta märks speciellt för förstagångsköpare. En av de stora, fördyrande faktorerna är de många statliga kraven på de bostäder som finns idag, t ex energikrav. Sådana designkrav gör det mycket dyrare att bygga nya bostäder. En annan faktor är att statliga bestämmelser bidrar till en kraftig nedgång i konkurrensen mellan bostadsutvecklare, eftersom reglerna i stor utsträckning utesluter mindre aktörer från marknaden.

Höga bostadspriser kan också orsakas av planerings- och regleringsprocesser i kommunerna, som ofta både tar lång tid och kan vara oförutsägbara. Detta medför hög risk och höga kostnader, vilket särskilt påverkar små och medelstora bostadsutvecklare och bidrar till en försvagning av väl fungerande konkurrens. Dessutom är tillgången på bostadsfastigheter ofta otillräcklig, vilket är en stark faktor bakom höga bostadspriser.

Klassiskt liberala partiets lösning är en kraftfull liberalisering av plan- och bygglagen när det gäller krav på utformning av nya bostäder. På lång sikt vill vi avskaffa systemet för detaljplanering av områden där myndigheterna ger riktlinjer för vad specifika områden ska användas till. Det gör det billigare att bygga nya bostäder, ökar konkurrensen bland bostadsutvecklare och ökar tillgången till bostadstomter.

Klassiskt liberala partiet vill även ta bort stämpelskatten. Denna skatt uppstår vid registrering av dokument som överför den rättsliga grunden till fastigheter. Detta är en tjänst som redan betalas genom registreringsavgiften och stämpelskatten är därför en rent fiskal skatt som ökar den finansiella bördan vid köp av bostäder.

Klassiskt liberala partiet vill att marknaden för hyreslägenheter ska fungera bättre. Idag regleras hyresnivåer av det lagstadgade bruksvärdessystemet. Även andra regleringar hindrar hyresvärd och hyresgäst att tillsammans komma överens om vilka villkor som ska gälla för en uthyrning. Dessa regleringar påverkar hyresmarknaden negativt och gör att det uppstår bostadsköer. Klassiskt liberala partiet vill ta bort alla regleringar på hyresmarknaden.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Gör tröskeln för att komma in på marknaden så låg som möjligt.
- Avskaffa alla föreskrifter och krav på bostäder som bidrar till konstant höga bostadspriser.
- Avveckla stämpelskatten.
- Avskaffa hyresregleringar

3.8 Kommunalpolitik

Klassiskt liberala partiet vill behålla den nuvarande kommunala strukturen på kort sikt. Vi kommer att gradvis trappa ner kommunala utjämningsystemet och på sikt avskaffa

överföringarna helt för att därefter låta kommunerna finansiera driften av egna tjänster med egna lokala skatter tills tjänsterna överförs till den civila sektorn. Vi vill också trappa ner och efterhand avskaffa alla statliga krav och regler kring vilka tjänster som en kommun ska tillhandahålla. Detta underlättar konkurrens mellan kommunerna och ger incitament för en positiv näringsutveckling och institutionell mångfald. Staten bör fungera som en serviceorganisation åt kommunerna, inte som en kravställare. En minskning av kommunala utjämningsystemet skapar utrymme för betydande sänkningar av skatterna, så att mer pengar frigörs till den civila driften av tjänster på lokal nivå.

Klassiskt liberala partiet vill avskaffa de centralt uppdelade landstingen och istället låta kommunerna frivilligt välja hur de vill samarbeta. Dagens landstingsskatt tillfaller kommunen tills motsvarande tjänster levereras och finansieras av civilsamhället.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Gradvis trappa ner det kommunala utjämningsystemet och låta kommunerna lokalt finansiera sina tjänster i större utsträckning.
- Trappa ner och på sikt avskaffa alla statliga krav på vad kommunerna ska tillhandahålla för tjänster
- På sikt avskaffa dagens landsting och låta kommunerna skapa samarbetsorganisationer mellan varandra på frivillig basis

3.9 Friborgarskap

Klassiskt liberala partiet är medvetna om att nedmonteringen av välfärdsstaten är ett långsiktigt projekt som kommer att ta många år. För att ge individer möjlighet att uppnå en ökad grad av ekonomiskt självbestämmande på kort sikt vill vi föreslå ett system som kallas friborgarskap.

Friborgarskap innebär att myndiga individer kan avstå från skattefinansierade tjänster och allmännyttiga förmåner. Dessa är system som inte är valda på frivillig basis, utan påförda varje individ utan något alternativ. Friborgarskap innebär att man undantas från skatt på inkomst, förmögenhet och kapitalinkomster, mot att man inte längre har eller samlar framtida krav på skattefinansierade välfärdssystem.

Friborgare bidrar till betalning för andra skattefinansierade tjänster som polis, rättsväsende och försvar med allmänna konsumtionsskatter, som också betalas av vanliga medborgare. Intäkterna från dessa skatter är tillräckliga för att täcka friborgarnas andel av de totala utgifterna för offentliga tjänster som ligger utanför rena välfärdssystem. Om friborgarna vill använda skattefinansierade tjänster måste de betala för dessa själva. Ett sådant system kräver att offentliga tjänster prissätts utifrån reella kostnader, på samma sätt som i den privata sektorn. Prissättningen är i sig lämplig för en bättre statlig kostnadsöversikt.

När möjligheten till friborgarskap har införts för svenska medborgare införs systemet samtidigt som en lösning för alla invandrare och asylsökande som kommer till landet. Invandrare med friborgarskap kan ansöka om medborgarskap efter 10 år om de så önskar.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Skapa ett erbjudande om friborgarskap till alla befintliga medborgare.
- Införa friborgarskap för invandrare och asylsökande efter att erbjudandet har införts för svenskar.
- Arbeta för individens rätt att inte behöva tillhöra kollektiv eller grupperingar.

4. Utbildning

4.1 Frigörande av skolsystemet

En bra utbildning är en väsentlig del av förberedelserna för ett liv som en produktiv och självständig medborgare. Klassiskt liberala partiet anser att en bra skola och ett bra utbildningssystem ska lära barn och unga viktiga praktiska och teoretiska kunskaper, men också underlätta personlig och social utveckling, inklusive förmåga till bildande, självständigt tänkande och läslust. Klassiskt liberala partiet anser att den kommunala skolan i stor utsträckning misslyckas på de flesta punkterna, speciellt med tanke på att Sverige är bland de länder i världen som spenderar mest pengar per elev i skolan.

Klassiskt liberala partiet anser att det största problemet är att det av staten organiserade skolsystemet är överbyråkratiserat och centralstyrt, och att det lägger alltför mycket makt och kontroll i händerna på politikerna i regeringen. Detta i sin tur bidrar till att sänka motivationen och omyndigförklara lärarna i skolan, vilka ofta får tillbringa en oproportionerligt stor tid till att fylla i formulär och utföra andra uppgifter som politiker och byråkrater lägger på dem och som inte nödvändigtvis är direkt relaterade till undervisningen och till att motivera eleven .

Centralstyrningen gör skolsystemet oflexibelt och mindre mottagligt för nya idéer och impulser i utformningen av planering, lärande och mätmetoder, organisation av skoldagen osv. Hög flexibilitet och anpassningsförmåga för skolorna är särskilt viktigt för att se till att skolorna upplevs som uppdaterade och relevanta vid en tidpunkt då den snabba tekniska utvecklingen ständigt öppnar allt fler informationskanaler för barn och ungdomar.

Klassiskt liberala partiet förespråkar en radikal omstrukturering av hela skol- och utbildningssystemet, vilket på lång sikt innebär att skilja staten från utbildningssektorn och gradvis överlåta den till det civila samhället och privata initiativ. Vi vill bryta upp grundskolan och underlätta för dynamisk mångfald, och behov av nytänkande och experimenterande inom skolväsendet. I ett sådant system blir skolorna oberoende och självständiga, och lärarna får frihet att utnyttja sin kunskap och kompetens enligt sin egen uppfattning om vad som är bäst för eleverna. Dessutom överförs mer makt och inflytande till de som verkar inom skolan.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Ha bästa möjliga skola som både betonar lärande, motivation och självutveckling.
- Gradvis trappa ner statens kontroll över skolsystemet.
- På lång sikt skilja staten från hela utbildningssektorn och göra skolorna fria.

4.2 Grund- och gymnasieskolor

Klassiskt liberala partiet anser att det första steget mot ett frigörande av skolsystemet är att göra de offentliga skolorna till administrativt självstyrande och självständiga enheter. I praktiken vill vi göra alla offentliga grund- och gymnasieskolor till fristående skolor. Skolorna får själva bestämma sin planering, läroplaner, antagningsregler och hur själva undervisningen ska ske. Detta ger skolorna stor frihet att utöva kreativitet när det gäller att hitta optimala inlärningsmetoder, belöningsmekanismer och disciplinära strategier. Dessutom ger det läraren större inflytande på sin egen arbetsdag, vilket har en motiverande effekt. Klassiskt liberala partiet förespråkar ett helt fritt skolval på alla stadier.

Klassiskt liberala partiet anser att staten bör ha huvudansvaret för finansiering av grundskolan och gymnasieskolan i en längre övergångsfas. Vi anser att denna finansiering bör ske genom att skolorna tilldelas driftsbidrag via statsbudgeten, vilket är fritt att disponera för varje skola. Bidraget är villkorat av att skolorna erbjuder grundläggande utbildning i de viktigaste ämnena. Efterhand minskar bidragen gradvis, och de offentliga skolorna bör då tillåtas att ta studieavgifter som bestäms av varje skola.

Klassiskt liberala partiet vill att skollagen kraftigt liberaliseras så att det blir enklast möjligt att både starta och driva privata skolor. De offentliga stöden till skolor bör trappas ner, och på lång sikt skall utvecklingen leda till en avveckling av den statliga inblandningen i grundskolor och fortsatta skolor, både administrativt och ekonomiskt. Under en längre övergångsperiod vill Klassiskt liberala partiet att låginkomsttagare skall kunna få ett behovsprövat offentligt stöd för att täcka studieavgifterna. På lång sikt finns det ett mål att nödvändigt, ekonomiskt stöd skall ges från skolorna själva och andra institutioner inom den civila sektorn.

Klassiskt liberala partiet vill:

- På kort och mellanlång sikt göra alla offentliga grund- och gymnasieskolor till fristående autonoma skolor.
- Öppna för skolorna att ta studieavgifter fastställda av varje enskild skola.
- Gradvis minska statens finansiering av skolor och liberalisera skollagen.
- På lång sikt överföra både drift och finansiering av samtliga skolor till det civila samhället.

4.3 Fördelar med ett privat skolsystem

Klassiskt liberala partiet anser att dagens likriktade och stelbenta skolsystem bidrar till att bromsa utvecklingen av den övergripande kvaliteten på utbildningen. Ett privat skolsystem är mycket mer flexibelt, varierat och innovativt och kommer särskilt leda till konkurrens mellan skolor och det bidrar till att höja kvaliteten. Samtidigt får lärare betydligt större inflytande över sin egen arbetsdag och skolan får ett incitament att lägga mesta möjliga tid på lärande och minst resurser på administration och byråkrati.

En annan fördel är att privata skolor ofta är mindre än offentliga skolor, och det innebär vanligtvis lägre elevantal per lärare. Detta medför att lärarna kan ägna mer uppmärksamhet och vägledning åt varje elev, vilket bidrar till att höja både nivå och motivation för eleverna på ett mycket bättre sätt än i det offentliga systemet.

Privata skolor är fria att stänga av elever eller vidta olika påföljder mot elever som t ex stör undervisningen eller deltar i mobbning av andra elever. Att kunna erbjuda bästa möjliga skolmiljö är i allmänhet en stor konkurrensfördel i ett privat skolsystem, liksom skolornas förmåga att ingjuta god disciplin och bildande hos eleverna. Samtidigt tillhandahåller skolor som specialiserar sig på elever med beteendemässiga svårigheter i ett varierat och privat system också anpassad utbildning och effektiv uppföljning.

På den ekonomiska sidan är privata skolor fria att anpassa nivån på skolavgifterna, förutom att också kunna motta frivilliga donationer från lokalsamhället. Detta ger de privata skolorna större möjlighet att påverka sin egen ekonomi, så att det blir lättare att säkra nödvändiga medlen för t ex underhåll av skolbyggnader, införskaffning av faciliteter eller olika former av specialerbjudanden som skolorna vill erbjuda studenterna. Det ger också skolorna större ekonomiskt utrymme för att exempelvis specialisera sig på extra resurskrävande undervisning.

Att betala skolavgifter direkt till skolan har fördelen att det gör föräldrarna mer selektiva när det gäller till vilken skola de skickar sina barn. Då måste skolorna arbeta aktivt för att locka eleverna. Studieavgifter innebär att det uppstår en affärsrelation mellan föräldrarna och skolan, och det gör att skolorna i mycket större utsträckning hålls ansvariga för eventuella brister eller svagheter, såsom dålig skolmiljö eller inkompetenta lärare. Genom att betala direkt för skolgången, blir eleverna mer motiverade och tar undervisningen mer på allvar, eftersom skolgången i högre grad uppfattas som en investering och ett privilegium, och inte som påtvingat och bortkastat.

4.4 Högre utbildning

Klassiskt liberala partiet anser att högre utbildning är en stor tillgång, både för den enskilde individen och för samhället i allmänhet. Av denna anledning vill vi frigöra högskolor och universitet från alla typer av statliga bindningar så att varje institution får full autonomi när det gäller drift, organisation antagningskrav och studieerbjudanden. Detta ökar institutionernas kvalitet, mångfald och flexibilitet. Många av de bästa universiteten i världen är idag privata. Klassiskt liberala partiet vill tillsvidare behålla statsfinansieringen av universitet och högskolor, men gradvis minska denna finansiering. På lång sikt är målet att universitet och högskolor ska vara helt självfinansierande. Detta garanterar total självständighet.

Parallellt med minskningen av statsfinansiering kommer utbildningsinstitutionerna att få möjlighet att få direktbetalningar från studenterna i form av studieavgifter. Minskningen öppnar för skattesänkningar, vilket ger ett större ekonomiskt handlingsrum för att täcka kostnaderna för studieavgifter. Gåvor och donationer från privatpersoner och företag är

också en betydande inkomstkälla för universitet och högskolor, och med Klassiskt liberala partiets skattepolitik frigörs medel för detta ändamål.

Klassiskt liberala partiet vill lägga ner CSN och låta marknaden erbjuda studiefinansiering. Detta kommer att finansiera ytterligare skattesänkningar och en betydande ökning av grundavdraget gör så att studenterna lättare ska kunna livnära sig på deltidsarbete vid sidan av studierna. Dessutom vill vi låta universitet och högskolor fritt erbjuda olika former av ekonomiskt stöd, såsom fondbaserade stödsystem, stipendier, avbetalningsplaner och olika låneformer. Att minska och avveckla statlig subventionering av högre utbildning genom stipendier bidrar också till att minska efterfrågan på högre utbildning och därigenom hålla nivån på skolpengarna nere.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Göra alla universitet och högskolor till självstyrande och oberoende institutioner.
- Gradvis minska statlig finansiering och öppna för direktbetalningar från studenterna.
- Lägga ner CSN och låta bankerna erbjuda studielån.
- På lång sikt avveckla statens roll inom högre utbildning.

4.5 Forskning

Klassiskt liberala partiet anser att forskning är viktigt. Det är forskningen som ligger till grund för den snabba industriella och tekniska utveckling som äger rum i dag, och som leder till ett enormt välståndsutveckling för mänskligheten. Klassiskt liberala partiet vill underlätta för en levande och dynamisk forskningsmiljö genom att bland annat ta bort betungande regler. Genom kraftigt sänkta skatter för näringslivet kommer fler investeringsmedel till forskning och utveckling att frigöras. Detta främjar utvecklingen av ny teknik och nya produkter till gagn för människor.

Klassiskt liberala partiet anser inte att det är nödvändigt med statlig finansiering av forskning. Den fria marknaden levererar den forskning som är nödvändig för att utveckla nya produkter och ny teknik. Den industriella revolutionen ägde i stort sett rum utan statligt ekonomiskt stöd, och även i dag sker det allra mesta av den väsentliga, tillämpade forskningen inom ramen för privata företag. Mycket grundforskning sker också inom privata företag, och genomförs i en viss grad av välgörande / ideella organisationer. Mycket framträdande forskning inom områden som medicin finansieras idag genom privat välgörenhet. Klassiskt liberala partiet är positivt till stamcellsforskning, inklusive embryonal stamcellsforskning och befruktade ägg. Vi kommer inte lägga rättsliga hinder i vägen för den potential som finns i denna forskning.

Forskningen kommer att bli mer effektiv inom ramen för privata företag och organisationer, eftersom dessa har ett ekonomiskt egenintresse i att undvika slöseri med resurser, samt att fullfölja de forskningsprojekt som ger verkliga resultat. Statlig, skattefinansierad forskning styrs ofta av godtyckliga politiska prioriteringar. Öppenhet för nya idéer och utrymme för stor mångfald är grundläggande för god forskning och starka kopplingar mellan myndigheter och forskning kan skapa en olycklig inriktning och uteslutning av originalitet och nytänkande.

Klassiskt liberala partiet vill stimulera framväxten av privata forskningsfonder. Erfarenheter från andra länder visar att sådana fonder kan spela en central roll för att finansiera viktig forskning inom ett antal områden. Stora skatte- och avgiftslättnader kommer att bidra till att frigöra medel för upprättande av privata forskningsfonder.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Stimulera till dynamiska, öppna och mångsidiga forskningsmiljöer genom avskaffande av förordningar och genom kraftiga skattesänkningar som ökar forskningsinvesteringarna.
- Gradvis avskaffa all statlig finansiering och politisk styrning av forskningen.
- Uppmuntra uppkomsten av privata forskningsfonder.

5. Hälsa

5.1 Frigörande av hälsosystemet

Klassiskt liberala partiet anser att säkerhet för liv och hälsa är ett avgörande värde. Varje medborgare ska kunna lita på att vården snabbt kan nås vid sjukdom, plågor och skador, och att den ger högsta möjliga kvalitet på tjänsterna. Hur vården bör organiseras är ett tema som ständigt debatteras, både i Sverige och i andra länder, och ständigt antas nya reformer för att rätta till fel och brister i det offentliga hälso- och sjukvårdssystemet. Klassiskt liberala partiet tror inte på statliga reformer. I stället vill vi erbjuda en alternativ lösning som innebär att frigöra hela sektorn från statlig styrning och ägande och att överföra ansvaret för egen hälso- och sjukvård till varje enskild medborgare.

En statlig eller i huvudsak skattefinansierad hälso- och sjukvård innebär betydande byråkrati, ineffektivitet, ansvarsfriskrivningar, köer, omyndigförklarande av användarna, höga kostnader och ofta budgetöverskridanden. Dessutom innebär det att staten tar på sig en roll som förmyndare och förbjuder allt som potentiellt kan vara skadligt och som ökar folkhälsokostnaderna.

Klassiskt liberala partiet vill överföra både ägande och finansiering av hälso- och sjukvården till det civila samhället, och göra varje enskild medborgare till kund i ett privat hälso- och sjukvårdssystem som är fritt att organisera produktionen av tjänster för användarna på bästa möjliga sätt. Ett sådant system säkerställer kostnadseffektiv drift, hög kvalitet, leverantörsansvar och konsumentmakt till kunder. Dessutom underlättar det flexibilitet och stimulerar innovation inom produktionen av sjukvård.

För att säkerställa en vård som är hållbar och effektiv i framtiden anser Klassiskt liberala partiet att det är viktigt att det offentliga sjuk- och hälsomonopolet bryts upp och att sjuk- och hälsovården istället består av oberoende organ som samordnar sin verksamhet genom pris- och marknadsmekanismer. Detta banar väg för entreprenörskap, kreativitet, mångfald, priskonkurrens och korrekt fördelning av medel inom hälso- och sjukvården, precis som vi ser inom andra områden där den fria marknaden dominerar.

Klassiskt liberala partiet inser att detta mål medför en radikal förändring, som nödvändigtvis måste ske gradvis. Vi är angelägna om att en nedtrappning av den statliga styrningen av hälso- och sjukvården ska ske på ett ansvarsfullt och klokt sätt så att både medborgare och sjukvård ges möjlighet och tid att göra nödvändiga anpassningar.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Bryta upp folkhälsomonopolet.
- Gradvis överföra både drift och finansiering av sjuk- och hälsovården till det civila samhället.
- Sörja för en sund nedtrappning av det statliga ansvaret för hälso- och sjukvården
- På sikt skilja staten från hälso- och sjukvården, både ekonomiskt och administrativt.

5.2 Primärsjukvården

Klassiskt liberala partiet arbetar för en fullständig privatisering av läkarna, vilket bl a innebär att läkarna själva kan sätta egna priser för behandling, själva bestämma hur många patienter de vill ha, och generellt vara fria att organisera sin verksamhet på det sätt som bäst gagnar patienterna. Friheten leder till ökad mångfald och effektivare konkurrens bland läkare.

Klassiskt liberala partiet föreslår att minska andelen ersättningar och grundtillägg som vårdvalsmodellen omfattar. Denna nedtrappning kommer att ske gradvis, med ett långsiktigt mål att sjukvård helt skall finansieras genom patientavgifter och sjukförsäkringar. När det gäller frikort-systemet vill Klassiskt liberala partiet initialt höja beloppsgränsen, och på längre sikt är målet att avskaffa systemen helt och hållet.

Vi vill behålla högkostnadsskyddet för de kroniskt sjuka på kort sikt, men så småningom är det ett mål att kostnaderna för alla typer av läkemedel ska täckas av patienten själv via direktbetalning och/eller försäkringar. På samma sätt som hos allmänpraktiserande läkare vill vi avskaffa alla former av offentliga stödsystem för fysioterapeuter, psykologer och annan vårdpersonal inom primärvården.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Höja självkostnads och beloppsgränser i frikortssystemet och på sikt avskaffa det helt
- Behålla högkostnadsskyddet för kroniskt sjuka på kort och medellång sikt, men så småningom låta var och en täcka alla utgifter för läkemedel med egen belåning och försäkringar.
- På lång sikt privatisera hela primärvården och finansiera alla tjänster med direktbetalning och försäkringar.

5.3 Specialistsjukvården

Klassiskt liberala partiet vill privatisera specialistsjukvården på lång sikt, men inser att detta måste ske över en längre tid. Vi vill först avveckla de regionala Landstingen. Därefter vill Klassiskt liberala partiet att de enskilda sjukhusen organiseras som statligt ägda företag med gradvis ökande operativ och ekonomisk autonomi. Sjukhusen kommer att fungera som

marknadsaktörer, vilket innebär att de skall kunna prissätta tjänsterna, behålla vinsten och konkurrera om patienterna. Offentligt stöd till sjukhus skall minskas i takt med skattesänkningar, vilket frigör mer medel för privat finansiering av hälsovård bland brukarna. Genom att göra aktörerna inom hälso- och sjukvården självständiga och oberoende kommer man att underlätta för effektivitet, flexibilitet och innovation, vilket i sin tur leder till hög kvalitet och lägre kostnader

Klassiskt liberala partiet kommer så småningom att öppna för försäljning av offentliga sjukhus till privata aktörer, som kommer att vara fria att välja organisationsform. Försäljningen av offentliga sjukhus måste genomföras på ett korrekt sätt och inte till underpris. Klassiskt liberala partiet är öppna för att utländska aktörer köper in sig i de svenska offentliga sjukhusen. På lång sikt är det ett mål att privata aktörer och investerare övertar ägande och drift av alla offentliga sjukhus i Sverige.

Samtidigt vill vi underlätta upprättandet av fler privata sjukhus, bland annat genom att avskaffa lagar och förordningar om godkännande och drift av sjukhus. Vi vill ha en stark liberalisering av hälso- och sjukvårdslagen för att undanröja onödiga byråkratiska hinder för skapandet och driften av privata vårdinrättningar.

Klassiskt liberala partiet vill:

- På kort sikt avveckla Landstingen och organisera offentliga sjukhus som statligt ägda företag.
- Gradvis ge de offentliga sjukhusen större operativ och ekonomisk autonomi.
- Göra det lättare att starta och driva privata vårdinrättningar.
- Överföra hela specialistsjukvården till det civila samhället på lång sikt.

5.4 Fördelar med privata sjukhus

En av de främsta fördelarna med ett hälsovårdssystem baserat på privata sjukhus och hälsoinstitut är långsiktig ekonomisk hållbarhet. Offentliga sjukhus är skyddade mot konkurs genom garanterade offentliga intäkter, och det ger få incitament för kostnadseffektiv verksamhet och god och långsiktig ekonomisk styrning. Flera studier visar tydligt att behandlingar i allmänhet är betydligt billigare vid privata än vid offentliga sjukhus. Offentliga sjukhus har dessutom ett incitament att förbruka alla de medel som de tilldelas varje år, om inte mer, för att säkerställa samma stora eller större stöd nästa år. Med andra ord, genom att följa budgetarna kan offentliga sjukhus "straffas" med sämre ekonomiska rammar.

För privata sjukhus är konkurs däremot en verklig fara. Detta ger starka incitament till den mest kostnadseffektiva driften och för att arbeta för bra ekonomiska resultat. Privata sjukhus har samtidigt den fördelen att de är fria att själva prissätta tjänsterna. Detta säkerställer att sjukhusen alltid kompenseras tillräckligt för den behandling de ger patienterna. Privata sjukhus tar i högre grad ansvar för sina patienter.

I ett fritt och avreglerat sjukvårdssystem kommer privata sjukhus att vara fria att experimentera och förnya med avseende på behandlingsmetoder, organisatoriska och ekonomiska former och effektivitet. Tillsammans med konkurrensen mellan aktörerna kommer detta att gynna brukarna genom hög kvalitet och lägre priser.

5.5 Finansiering

Klassiskt liberala partiet förespråkar att staten ska behålla finansieringen av specialistsjukvård på kort och medellång sikt. Generellt sett vill vi, i en första omgång, att nedskärningarna i de offentliga utgifterna ska ske inom mindre viktiga områden. Besparingarna från dessa nedskärningar kommer att leda till stora sänkningar av inkomstskatt, vilket i sin tur möjliggör köp av privata sjukförsäkringar. När staten gradvis drar sig tillbaka från drift- och ägarsidan kommer de statliga stöden att minska gradvis samtidigt som sjukhusen i allt högre grad behöver försäkra sig om ersättning från andra källor, först och främst genom privata sjukförsäkringar. På lång sikt är det ett mål att specialistsjukvården är helt finansierad av privata medel.

På kort sikt vill Klassiskt liberala partiet införa högre generella självkostnader för alla typer av behandling inom specialistsjukvården. Allmänna självkostnader bidrar både till att motverka illusionen om att vården är gratis, samt för att förebygga överanvändande av hälso- och sjukvården och motivera varje individ till att ta ett större ansvar för sin egen hälsa. Samtidigt avlastas de offentliga budgetarna, och detta finansierar skattesänkningar.

5.5.1 Försäkringar

Klassiskt liberala partiet vill underlätta övergången till ett försäkringsbaserat finansieringssystem. Många svenskar har redan privata sjukförsäkringar, och vi vill stimulera till ytterligare tillväxt av sådana försäkringar bland annat genom att avstå från varje form av förmånsbeskattning av sjukförsäkringar, och genom en allmän avreglering av försäkringsbranschen. Omfattningen av privata sjukförsäkringar stimuleras av en ökad efterfrågan som en följd av minskningen av offentliga stöd till sjukvården.

Klassiskt liberala partiet förespråkar en kraftig minskning av företagsbeskattningen och arbetsgivaravgifter, vilket ger fler företag möjlighet att erbjuda sjukförsäkringar till sina anställda. Samtidigt ger en kraftig minskning av den personliga inkomstskatten enskilda möjlighet att skaffa sig individuella sjukförsäkringar.

För att säkerställa effektiv priskonkurrens och mångfald på försäkringsmarknaden bör staten inte införa några särskilda krav för sjukförsäkringar. Det är dock en statlig uppgift att se till att villkoren i sjukförsäkringen följs, samt att skydda kunderna från alla typer av bedrägeri och vilseledande marknadsföring från försäkringsbolagens sida.

I en längre övergångsperiod vill Klassiskt liberala partiet att personer under en viss inkomstgräns och / eller personer med befintliga, kroniska sjukdomar som medför extra höga sjukvårdskostnader kan få behovsprövat offentligt stöd för att täcka försäkringspremier och kostnader för behandling. På lång sikt vill Klassiskt liberala partiet överföra nödvändigt ekonomiskt stöd till det civila samhället, till exempel i form av fondbaserade system och bidrag från frivilliga institutioner.

5.5.2 Besparingar och direktbetalningar

Klassiskt liberala partiet vill stimulera framväxten av flera olika finansieringskällor utöver försäkringar, till exempel besparings- eller fondbaserade lösningar. Singapore är ett exempel på ett land som har stor framgång med ett hälsofinansieringssystem baserat på individuellt sparande. Besparingsbaserade lösningar stimulerar ekonomin som helhet och kan vara en viktig bidragsgivare till ekonomisk tillväxt. Sådana system ger också användarna större kontroll och ansvar när det gäller finansiering av sjukvårdsbehandling. Klassiskt liberala partiet vill generellt främja ökat personligt ansvar för eget välbefinnande, inklusive hälsovård. Besparingsbaserade system stimuleras av betydande skattelättnader, och Klassiskt liberala partiet kommer att underlätta för bankerna att tillhandahålla sparprodukter inom detta område.

I en fri och avreglerad sjukvård som består av oberoende, fristående aktörer kommer innovation och konkurrens att pressa ner priserna på behandling, något som kan leda till en högre grad av direktbetalning från kunder, särskilt inom primärvården. Klassiskt liberala partiet anser det fördelaktigt att en rimlig rutinmässig behandling inom hälso- och sjukvården i största möjliga utsträckning finansieras genom direktbetalning och sparsystem, medan sjukförsäkringar främst omfattar stora och oförutsedda utgifter. På så sätt kan försäkringspremierna hållas på en mer måttlig nivå än om försäkringen ska täcka alla typer av behandling. Samtidigt slipper vårdgivarna administrativa merkostnader i samband med hanteringen av försäkringskrav, något som bidrar till att sänka priserna på behandling. Klassiskt liberala partiet vill emellertid inte lägga riktlinjer för vad sjukförsäkringen ska täcka.

I ett privat hälsosystem kan gåvor och donationer från företag och privatpersoner utgöra en betydande del av intäkten till privata vårdgivare. Med den kraftiga minskningen av skatter som Klassiskt liberala partiet förespråkar frigörs ytterligare medel för sådana ändamål. Medicinska lånesystem kan i vissa fall vara ett kompletterande alternativ när det gäller finansiering av vården.

Klassiskt liberala partiet vill:

- På kort och medellång sikt bevara statlig finansiering av specialistsjukvården.
- Underlätta för en övergång till ett finansieringssystem baserat på sjukförsäkringar och privata besparingar.
- Gradvis minska offentliga stöd till sjukhus i linje med ökade skattesänkningar och ökad privat finansiering.
- På sikt helt finansiera specialistsjukvården med privata medel via direktbetalning, sjukförsäkringar och andra system.

5.6 Aktiv dödshjälp

Klassiskt liberala partiet anser att varje vuxen individ har full juridisk rätt över sitt egna liv, och det inkluderar rätten att välja att avsluta sitt liv på ett värdigt sätt, om omständigheterna så tillåter det. Enligt vår åsikt är det omänskligt att hålla människor som lider av smärtsamma och obotliga sjukdomar vid livet mot deras egen vilja. Vi vill därför legalisera aktiv dödshjälp

och självmordshjälp som i Nederländerna, Belgien och Schweiz. Utövandet av denna praxis måste följa tydliga riktlinjer som verkställs av en domstol.

I varje fall ska det bland annat ställas krav på att patienten upprepade gånger och under en längre tid uttryckt en önskan om att avsluta sitt liv. Kvalificerad medicinsk personal ska ta ställning till om patienten är mentalt klar när önskan uttalas.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Legalisera aktiv dödshjälp och assisterat självmord.
- Se till att praxis följer tydliga riktlinjer.

5.7 Äldreomsorg

Klassiskt liberala partiet anser att alla förtjänar en bra och värdig äldreomsorg. För att säkerställa högsta möjliga kvalitet vill vi överlåta äldreomsorgen till den privata sektorn bestående av oberoende aktörer. I ett privat system anses äldre vara kunder, och äldreboenden måste konkurrera om att locka kunder. Detta säkerställer god kvalitet och ett mer varierat och innovativt utbud av äldreboenden. Klassiskt liberala partiet anser att det är avgörande att de äldre sätts i centrum och att äldreomsorgen måste anpassa sig till kundernas egna önskemål och behov. Enligt vår uppfattning är detta inte möjligt enligt dagens system, eftersom den statliga äldreomsorgen inte har tillräcklig flexibilitet, förmåga eller självständighet att anpassa sig till kundens behov och krav.

Privata äldreboenden har en bättre förmåga att påverka sina egna intäkter, och det gör det lättare för äldreboenden att till exempel erbjuda ett utökat serviceutbud och ha tillräcklig bemanning. I en övergångsfas vill Klassiskt liberala partiet att staten ska finansiera äldreomsorgen genom ett prissystem där kunderna själva väljer institution och där pengarna följer kunden. På så sätt konkurrerar alla institutioner på lika villkor. Därefter skall den offentliga finansieringen gradvis minska och kostnaderna täckas av var och en med inkomster från den enskildes pension och / eller sparade medel. Detta möjliggörs när skatter minskas.

På sikt kommer denna utveckling att leda till att staten helt och hållet drar sig ur äldreomsorgen, både vad gäller organisation och finansiering. Uppgiften skall överlåtas till det civila samhället, och Klassiskt liberala partiet vill på det sättet även välkomna frivilliga organisationer och aktörer inom äldreomsorgen. I många länder utgör frivilliga insatser en viktig del av äldrevården. I Sverige finns idag ett antal privata hemtjänstföretag och Klassiskt liberala partiet vill underlätta uppkomsten av fler sådana tjänster.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Ha en mångsidig och bra äldreomsorg som sätter de äldre i centrum.
- Underlätta för fler privata hemtjänstföretag,
- På lång sikt överlåta hela äldreomsorgen till det civila samhället.

5.8 Tandhälsa

Klassiskt liberala partiet strävar efter att privatisera hela tandvården. Merparten av tandvården i Sverige utförs redan av privatpraktiserande tandläkare och det är fri prissättning av tjänsterna något som Klassiskt liberala partiet vill ska fortsätta. Det offentliga stödet till tandvården via försäkringssystemet är redan relativt lågt och Klassiskt liberala partiet vill sänka detta ytterligare och gradvis avskaffa all offentlig finansiering av tandvården. Finansieringen skall därefter ske genom egen betalning från patienterna och eventuella försäkringssystem. Det innebär att vi avskaffar tandvårdslagen och överför all offentlig leverans av sådana tjänster till den privata sektorn.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Privatisera hela tandvården.

5.9 Missbruk

Klassiskt liberala partiet anser att det är viktigt med en bra och pålitlig missbruksvård som kan ta hand om dem som lider av skadligt missbruk. I Sverige har privata organisationer länge spelat en viktig roll inom missbruksbehandling, och det är också där det mesta av den viktiga yrkeskompetensen ligger. Klassiskt liberala partiet vill fortsätta det privata initiativet när det gäller behandling av missbruk och vill ha ett erbjudande som består av både ideella och kommersiella aktörer som kan bidra till mångfald och innovation. Privat missbruksvård är vanligtvis mycket mer kostnadseffektiv än den offentliga, och i många fall är kvaliteten också betydligt högre.

Idag spenderar staten stora belopp på att köpa tjänster hos privata leverantörer på uppdrag av patienter. Enligt det nuvarande systemet vill Klassiskt liberala partiet att denna praxis fortsätter och att alla nya behandlingsplatser skall upprättas inom den privata sektorn. Så småningom skall den offentliga finansieringen av missbruk gradvis minskas i takt med betydande skatte- och avgiftslättnader, och på längre sikt ska all finansiering och drift av missbruksinstitutioner ske på privat och ideell basis

I dag är missbrukare tungt belastade av ett strängt verkställt förbud mot narkotika. Som nämns i kapitel 2.3.1 vill Klassiskt liberala partiet legalisera droger, vilket innebär att inköp och användning av narkotika inte längre kommer att vara kriminella handlingar. Detta ger i sin tur större flexibilitet när det gäller drift och organisation av avvänjnings- och behandlingsinstitutioner samt att det kommer att ge drogmissbrukare långt säkrare miljöer.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Att alla nya behandlingsplatser för missbruk ska skapas i den privata sektorn.
- På längre sikt överlåta drift och finansiering av behandlingsplatser för missbruk till kommersiella / ideella organisationer.

5.10 Mental hälsa

Psykiska störningar är ett utbrett problem som påverkar många människor i olika faser av livet. Klassiskt liberala partiet vill ha ett effektivt stödsystem för dem som lider av psykiska störningar. Privata aktörer utgör redan idag en viktig del av behandlingsutbudet, och Klassiskt liberala partiet vill att de privata erbjudandena, både kommersiella och ideella ska utvidgas ytterligare för att stimulera mångfald, innovation och kostnadseffektivitet på området. Klassiskt liberala partiet vill att alla nya behandlingsplatser ska skapas inom den privata sektorn och att den offentliga sektorn i dagens system ska fortsätta praxisen att köpa behandling från privata leverantörer.

På längre sikt är det ett mål att all finansiering ska ske på privat och ideell basis och stora skattelättnader skall göra det lättare för användarna att köpa tjänster direkt från leverantörerna, samt att använda privata sjukförsäkringar. Samtidigt bör tonvikten läggas på förebyggande faktorer. Mobbing i skolan är en vanlig orsak till mentala problem senare i livet, och Klassiskt liberala partiet vill minska mobbningen genom att stimulera framväxten av privata skolor, eftersom de har bättre förutsättningar för att underlätta en god uppföljning av elever och en bra miljö.

Att stå utanför arbetslivet kan både vara en följd av och en orsak till psykiska störningar. Klassiskt liberala partiet vill ha ett flexibelt och mångsidigt arbetsliv med lägsta möjliga ingångströskel, så att de flesta kan hitta en plats i arbetslivet. Psykiska störningar hänger ofta samman med missbruk. Klassiskt liberala partiet vill avkriminalisera användningen av narkotika, vilket lindrar mycket av belastningen av missbruk. Dåliga familjeförhållanden kan också vara en viktig orsak till psykisk sjukdom. Klassiskt liberala partiet anser att välfärdsstaten har försvagat familjen som en institution, bland annat genom stödsystem som gör det lättare att få barn utanför fasta relationer. Klassiskt liberala partiet vill stimulera till sunda och stabila familjer genom att klippa banden mellan staten och familjen.

Tvång inom mentalvården bör som regel inte förekomma utom i fall där patienterna utgör en akut fara för andra människor.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Sörja för mångfald och innovation inom mentalvårdstjänster.
- Att alla nya behandlingsställen ska skapas inom den privata sektorn.
- Fokusera på förebyggande faktorer.
- På lång sikt överlåta drift och finansiering av mental behandling till privat / ideell sektor.

6. Arbete och välfärd

6.1 Välfärd efter välfärdsstaten

Klassiskt liberala partiet anser att ekonomisk trygghet i vardagen är av stort värde. Vi är dock kritiska till välfärdsstaten. Välfärdsstaten kräver en enorm administration som slukar via skatter stora delar av de värdefulla resurser som kommer från företag och privatpersoner. Dessa resurser gör större nytta i produktiv verksamhet, där de bidrar till fler och säkrare jobb, högre produktivitet och högre välstånd för samhället som helhet.

Vi anser att välfärdsstaten bidrar till att undergräva personligt ansvar och respekten för produktiv verksamhet som den viktigaste grunden för ekonomisk trygghet och självkänsla. Dessutom upplever en välfärdsstat alltid att utgifterna för välfärdssystemen ständigt ökar, vilket ofta leder till hög statsskuld, budgetunderskott och till och med stora ekonomiska kriser. Det här är en utveckling vi redan ser i vissa europeiska länder. För Sveriges del kommer ökade välfärdskostnader att leda till allvarliga problem.

Andra politiska partier förespråkar en reformering av välfärdsstaten i syfte att göra det hållbart på lång sikt. Klassiskt liberala partiet anser att välfärdsstaten i ett långsiktigt perspektiv alltid rör sig i riktning mot högre utgifter och brist på hållbarhet, oavsett vilka reformer man måste genomföra. Vi strävar därför efter ett hållbart alternativ till välfärdsstaten, som på lång sikt innebär att överföra ansvaret för välfärdssystemen till den civila sektorn. Det innebär att vi vill trappa ner och så småningom avskaffa välfärdsstaten och ersätta den med ett system baserat på privat finansiering, organisation och entreprenörskap.

Ett sådant system är mer stabilt och hållbart över tid eftersom det inte är föremål för olika regeringskonstellationers oförutsägbara planer och prioriteringar, och för att det finns en starkare koppling mellan intäkter och utgifter. Det svarar vidare bättre och snabbare på förändringar i konsumenternas behov, samt stimulerar en högre grad av personligt ansvar.

Klassiskt liberala partiet anser att en nedtrappning av välfärdsstaten är ett krävande projekt, och vi vill att den långsiktiga omvandlingsfasen ska bli så smidig som möjligt för de flesta. Det innebär att på kort och medellång sikt vill vi inte göra stora nedskärningar i centrala välfärdssystem för personer som verkligen är beroende av sådana system. Vi vill också först prioritera stora minskningar på andra områden i de offentliga budgetarna, så att stora skattelättnader kan utlösas redan innan man börjar nedskärningar i centrala välfärdssystem. På så sätt blir medborgarna bättre förberedda för nedskärningar i offentliga förmåner genom att få högre disponibel inkomst som kan sättas in i privata system.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Gradvis minska de offentliga utgifterna till välfärdssystem, men på kort och medellång sikt inte genomföra stora nedskärningar i förmåner för personer som verkligen är beroende av förmåner.

- Prioritera nedskärningar på andra, mindre viktiga områden innan stora nedskärningar i centrala välfärdssystem.
- På lång sikt överlåta ansvaret för drift och finansiering av samtliga välfärdssystem till det civila samhället.

6.2 Arbetslivet

Klassiskt liberala partiet konstaterar att den absolut bästa välfärdspolitiken är den som ger människor möjlighet att klara sig själva genom eget arbete och inkomst. Det paradoxala med välfärdsstaten är att den å ena sidan skall hjälpa människor som faller utanför arbetsmarknaden, men å andra sidan bidrar till att höja tröskeln in på arbetsmarknaden, bland annat genom rigorösa arbetsmarknadslagar och hög arbetsgivaravgift. Detta gör det dyrt och riskfyllt att anställa nya medarbetare. Klassiskt liberala partiets välfärdspolitik består därför huvudsakligen av att göra tröskeln in till arbetslivet så låg som möjligt, vilket i hög grad bidrar till att göra diverse stödsystem överflödiga.

Klassiskt liberala partiet vill bland annat kraftigt minska arbetsgivaravgiften, med ett långsiktigt mål att ta bort denna avgift helt. Dessutom vill vi ha en stark avreglering av arbetsmiljölagen. Detta säkerställer optimal flexibilitet på arbetsmarknaden, vilket gör svenska företag mer konkurrenskraftiga, vilket i sin tur skapar och säkrar jobben. Klassiskt liberala partiet är emot åldersgränser inom arbetslivet.

Klassiskt liberala partiet ser värdet av fackföreningar när det gäller att säkerställa bästa möjliga arbets- och lönevillkor för anställda i företag. Vi är för full föreningsfrihet, och därför bör det inte finnas några hinder för upprättande av fackföreningar. I linje med principen om likhet inför lagen, skall fackföreningarna emellertid inte få någon form av särbehandling eller privilegier från myndigheterna, och därför bör det finnas en fullständig separation mellan stat och fackförbund. Klassiskt liberala partiet är för en fri och flexibel lönesättning för att säkerställa företagets hållbarhets och konkurrenskraft och stora fackföreningar kan i vissa fall vara ett hot mot detta.

Fackföreningarna bör inte tillåtas diktera löne- och arbetsvillkor för dem som väljer bort medlemskapet. Arbetsgivarna måste själva få ingå avtal om löner och arbetsvillkor individuellt med arbetstagarna, även för eventuella utländska arbetare som är villiga att acceptera lägre löner.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Arbeta för en välfärdspolitik som i första hand innebär att tröskeln in till arbetslivet ska bli så låg som möjligt.
- Ha en nedtrappning av arbetsgivaravgiften med sikte på tidigt avskaffande.
- Gradvis avreglera arbetsmiljölagen och på sikt ersätta detta med privata avtal.
- Stödja rätten att skapa fackförbund, men ha en fullständig skillnad mellan stat och fackföreningar.
- Avskaffa skatteavdrag för fackföreningsavgifter.

6.3 Pensioner

Klassiskt liberala partiet vill på lång sikt att pensionerna ska vara privat finansierade, men inser samtidigt att detta måste ske i en gradvis process. Vi kommer så långt som möjligt att möta dagens pensionsförpliktelser, bland annat genom försäljning av offentliga fastigheter och statliga ägarandelar i näringslivet. Vi vill samtidigt minska Pensionsmyndighetens framtida andel av pensionsutbetalningarna parallellt med genomförandet av stora skattesänkningar, vilket i sin tur frigör mer pengar för privat pensionssparande för företag och privatpersoner.

Klassiskt liberala partiet vill stimulera framväxten av konkurrerande privata pensionsfonder som kommer att stå för en större andel av pensionsutbetalningarna i takt med minskningen av Pensionsmyndighetens utbetalningar. Andra länder använder sig av privata pensionsfonder med stor framgång, och sådana fonder kan vara en viktig aktör i näringslivet och en viktig bidragsgivare till ekonomisk tillväxt. Privat sparande är generellt hälsosamt för ekonomin som helhet. Minskningen av Pensionsmyndighetens utbetalningar ska ske på ett sådant sätt att de som har kommit längst i sin karriär får små eller inga nedskärningar, medan neddragningarna för andra arbetstagare ökar ju kortare tid du har arbetat. Klassiskt liberala partiet vill inte skära i pensionerna för dagens pensionärer.

Klassiskt liberala partiet vill avveckla det skattefinansierade "pay-as-you-go"-systemet, där pensionerna finansieras med nuvarande skatteintäkter. Vi anser att detta system är oförutsägbart eftersom det bland annat är sårbart för variationer i antalet aktiva i arbetslivet. I ett system som bygger på privata besparingar genom fonder och försäkringar finansierar varje person sin egen pension, både individuellt och genom att arbetsgivare sätter av medel genom tjänstepensioner. Staten ska inte bestämma storleken på pensionsavsättningarna.

Pensionspolitiken måste ses i samband med att Klassiskt liberala partiet stöder drastiska nedskärningar av inkomstskatten, avskaffar sociala avgifter och avskaffar kapitalbeskattningen. Detta frigör både ytterligare medel för avsättningar, samtidigt som människor får behålla mer av vinsten vid fonduttag eller andra långfristiga placeringar. Klassiskt liberala partiet vill tillsvidare behålla en skattefinansierad minimipension för dem som inte kan spara till pensionen på egen hand. På lång sikt vill vi dock att minimipensioner skall finansieras privat, till exempel genom frivilliga donationer till privata investeringsfonder i kombination med medel från privata välgörenhetsorganisationer.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Inte skära i dagens pensionsförmåner, utan göra neddragningar i Pensionsmyndighetens förmåner till framtida pensionärer baserat på hur länge man har jobbat.
- På längre sikt att staten drar sig ur pensionssystemet och införa ett helt privat pensionssystem baserat på försäkringar och fondsparande.
- Tillsvidare behålla skattefinansierad minimipension, men på sikt arbeta för att skapa privata finansieringskällor.

6.4 Sjukpenning

Sverige har för närvarande en av världens mest generösa system för sjukpenning, och systemet kostar enorma summor varje år. Samtidigt har Sverige hög sjukfrånvaro jämfört med andra länder, vilket tyder på att det finns en stark korrelation mellan de höga förmånerna och människors benägenhet att sjukanmäla sig. Vi vill börja med att minska sjukpenningen, till en början till 70 procent av lönen både för den period som omfattas av arbetsgivaren och den period som omfattas av Försäkringskassan.

Därefter kommer förmånerna gradvis minska ytterligare eftersom skatter och avgifter sänks, och samtidigt ska sjuklöneperioden kortas. På kort sikt introducerar vi två karensdagar och sänker sjuklöneperioden ner till sex månader. På längre sikt kommer Klassiskt liberala partiet att arbeta för att den sjukpenningen skall vara privat organiserad och finansierad.

Den ekonomiska bördan i samband med sjukpenningen måste således fördelas mellan arbetsgivare och arbetstagare, där parterna är fria att komma överens om organisationen och finansieringen. Staten ska inte kräva att arbetsgivarna ska täcka en viss del av lönen. Det är emellertid naturligt att arbetsgivare sätter av medel till sjukpenning på samma sätt som för pensionering, samtidigt som anställda kan sätta av egna medel och / eller ta en sjukförsäkring. Genom att göra sjukpenningen till ett förhållande mellan arbetsgivare och anställda får båda parter ett starkt ekonomiskt incitament att arbeta för att arbetstagaren ska återvända till arbetet så snabbt som möjligt och att satsa på förebyggande åtgärder.

Klassiskt liberala partiet vill:

- På kort sikt minska den offentliga sjukpenningen till 70 procent, införa två karensdagar och sänka maximal tid för sjukpenning till sex månader.
- Minska de offentliga förmånerna ytterligare och stimulera uppkomsten av privat sjukförsäkringar.
- På lång sikt överlåta organisation och finansiering av sjukpenningen till anställda och arbetsgivare.

6.5 Funktionshinder

Klassiskt liberala partiet medger att någon kan ha otur och hamna i en situation där man inte längre kan arbeta för uppehållet, antingen för en kort eller längre period. Vi vill ha bra, säkra och inte minst hållbara system för dem som av en eller annan anledning har blivit oförmögna att arbeta. I det statliga välfärdssystemet blir många som "pingpongbollar" i ett byråkratiskt och ofta ineffektivt system, och dessutom kan handikapp leda till att människor blir passiva och hålls utanför arbetslivet, även om personen är i stånd att utföra produktivt arbete. Detta är skadligt för både den berörda personen och samhället i allmänhet.

Klassiskt liberala partiet vill ha en långsiktig övergång till ett system där utgifter för uppehållet vid funktionshinder finansieras privat. Detta kan ske genom att fördela utgifterna mellan den funktionsnedsatte själv via privata invaliditetsförsäkringar och arbetsgivare, som

sätter av medel för ersättningar på samma sätt som med pensioner. Stora skatte- och avgiftslättnader ger medel till detta ändamål.

Klassiskt liberala partiet vill ha en ansvarsfull utveckling inom detta område, vilket innebär att det inte kommer att göras betydande nedskärningar i ersättningar till personer som redan är beroende av offentliga förmåner, och som absolut inte kan få ett förvärvsarbete. De som ännu inte blivit klienter i det offentliga systemet kommer i allt högre grad att vara beroende av privata alternativ och kommer att få reducerade offentliga förmåner. Statliga förmåner bör minskas steg för steg och förutsägbart, där en stadigt ökande andel av förmånerna kommer att täckas av privata medel.

Klassiskt liberala partiet vill ha en fortsatt hög tröskel för beviljande av allmänna ersättningar, i syfte att så mycket som möjligt minska antalet personer som hamnar inom den offentliga ersättningen för funktionshinder. Det innebär att den som ansöker om ersättning måste genomgå grundliga läkarundersökningar för att säkerställa att personen faktiskt har betydande nedsatt arbetsförmåga. Vidare bör huvudprincipen alltid vara rehabilitering snarare än ersättning. Man skall satsa på förebyggande rehabilitering för personer som riskerar att bli funktionsnedsatta för att minska risken för att de ska få behov av ersättning. Ersättningen ska utan undantag beviljas som den sista lösningen. Arbetsförmågan hos personer som beviljats ersättning ska omprövas regelbundet. Om arbetsförmågan försämras vid ett senare tillfälle eller efter upphörande av ersättningarna bör det vara möjligt att åter införa ersättningen. Som huvudregel kommer ersättningar inte att beviljas ungdomar.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Avstå betydande nedskärningar i ersättningar för personer som för närvarande är beroende av sådana förmåner.
- Gradvis minska de offentliga ersättningarna på ett korrekt sätt och lägga grunden för större privat finansiering.
- Vidta åtgärder för att så få som möjligt ska hamna i den offentliga stödsystem.
- På lång sikt överföra både finansiering och organisering av stöd åt funktionsnedsatta till det civila samhället.

6.6 Övriga sociala förmåner

När det gäller finansiering av uppehälle vid ofrivilligt intäktsbortfall vill Klassiskt liberala partiet på lång sikt att varje individ själv ska stå för denna själv, genom att bli avsett en del av sina inkomster för sådana ändamål, eller försäkra sig genom arbetslöshetsförsäkring och liknande. Sådana försäkringar finns redan idag och kommer att bli mer utbredd när statens roll på detta område har trappats ned. Samtidigt frigör stora skattelättnaderna mer pengar till eget sparande och försäkringar.

Klassiskt liberala partiet medger att det kommer att ta lång tid att bygga upp verkliga alternativ till offentliga stödsystem till obemedlade och ekonomiskt missgynnade, eftersom välfärdsstaten har begränsat uppkomsten av sådana alternativ genom att lägga omfattande beslag på privata medel. Tillsvidare vill vi därför behålla grundläggande stödsystem för dem med verkliga behov, samtidigt som vi prioriterar nedskärningar i andra offentliga utgifter. Vi

kommer att arbeta för en kontrollerad och förutsägbar minskning av kostnaden för offentliga stödsystem, samt att sörja för att systemen är riktade och selektiva så att bara människor med verkligt behov får stöd. Samtidigt kommer vi att stimulera framväxten av system baserade på privat initiativ och ansvar. Klassiskt liberala partiet vill ha en utveckling där civila, sociala institutioner spelar en successivt större roll för att hjälpa missgynnade personer, som familjer, samhällen och välgörenhets- och frivilligorganisationer.

I dagens system kommer Klassiskt liberala partiet på kortare sikt att minska ersättningsnivån och den maximala utbetalningsperioden för arbetslöshetsersättning. Klassiskt liberala partiet vill också ha en stark förenkling av systemet för utbetalning av sociala förmåner och kommer att utreda möjligheten att slå samman flera av dagens förmåner och göra en betydande förenkling av behörighetskraven. Endast de med verkliga behov kommer att få förmåner, och det utan att bli pingpongbollar i ett byråkratiskt, oöversiktligt välfärdssystem.

Offentliga stödsystem för missgynnade personer bör utformas på ett sådant sätt att ett arbete aldrig leder till en total inkomstminskning. Hjälptill självhjälp bör alltid vara en viktig vägledande princip i samband med finansiella stödsystem. En minskning av förmånerna till de offentliga stödsystemen måste ses i samband med avskaffandet av arbetsgivaravgifter och avreglering av arbetsmarknaden, vilket avsevärt minskar tröskeln till arbetslivet. En näringsvänlig politik och hög ekonomisk aktivitet kommer att ge ett varierat, flexibelt och rymligt arbetsliv som minskar behovet av generösa offentliga stödsystem.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Behålla grundläggande stödsystem för missgynnade personer tillsvidare, men underlätta för en större grad av civila lösningar.
- På kort sikt minska utbetalningsperioden och ersättningsnivån för arbetslöshetsersättning.
- Genomföra en kraftfull förenkling av systemet för sociala förmåner och kraven för beviljande.
- På lång sikt arbeta för en överföring av ansvaret för alla sociala förmåner till civila institutioner

6.7 Försäkringskassan

Försäkringskassan är den statliga myndighet som hanterar de flesta av de offentliga välfärdssystemen och är enligt Klassiskt liberala partiet en ineffektiv institution. Eftersom ansvaret för sociala förmåner och välfärdssystem gradvis överförs till det civila samhället, minskar Försäkringskassans ansvarsområde och antal uppgifter kraftigt. Detta leder till en naturlig avbyråkratisering och bantning av myndigheten. På lång sikt resulterar utvecklingen i en nedläggning av Försäkringskassan i sin helhet.

I en längre övergångsfas kommer Klassiskt liberala partiet att behålla Försäkringskassan för att hantera de offentliga välfärdssystemen, men kommer samtidigt att aktivt arbeta för att göra myndigheten så liten och kostnadseffektiv som möjligt. På kort sikt kommer Klassiskt liberala partiet att arbeta för kraftiga förenklingar i utbetalningssystemet med sociala förmåner, vilket kommer att bidra till avbyråkratiseringen av Försäkringskassan. Klassiskt

liberala partiet kommer att granska alla uppgifter som för närvarande ligger under Försäkringskassan och lägga ut uppgifter på anbud till privata aktörer där det är möjligt, till exempel uppgifter relaterade till arbetsmarknadsåtgärder och arbetsträning för klienter.

Klassiskt liberala partiet vill:

- På kort sikt slimma och avbyråkratisera Försäkringskassan så mycket som möjligt.
- Lägga ut arbetsuppgifter på anbud till privata aktörer där det är möjligt.
- På lång sikt stänga ned Försäkringskassan helt och hållet.

6.8 Fattigdom

Klassiskt liberala partiet anser fattigdomen som ett stort problem. Den bästa lösningen på detta problem är att inte lägga hinder i vägen för välståndsutveckling och ekonomisk tillväxt genom statliga bestämmelser och höga skatter. Klassiskt liberala partiet anser att den bästa och mest hållbara politiken för fattigdomsbekämpning är att skapa ett samhälle som ger människor stora möjligheter att delta i värdeskapandet i samhället. Detta uppnås bäst genom en liberal näringspolitik som underlättar för en dynamisk och levande ekonomi. Allt empiriskt bevis visar tydligt att marknadsekonomin minskar fattigdomen mycket effektivare än alla alternativa system.

Samtidigt måste arbetslivet vara så flexibelt som möjligt och ha låg ingångströskel, så att så många som möjligt kan tjäna till sitt uppehälle på egen hand. Klassiskt liberala partiet vill även bidra till en förändring av uppfattningen att staten och det offentliga har det fulla ansvaret för att fånga upp människor som hamnar utanför. Vi vill ha en utveckling där det civila samhället tar en ständigt ökande del av detta ansvar genom bl a frivilliga föreningar och socialt entreprenörskap. Frivilliga föreningar som tar hand om socialt och ekonomiskt skydd för medlemmarna var redan starkt utbredd i många västländer före välfärdsstatens framväxt.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Bekämpa fattigdomen genom att skapa en mångsidig, dynamisk ekonomi med många möjligheter.
- Gradvis minska det offentliga engagemanget inom fattigdomsbekämpning och lägga grunden för innovativa och effektiva lösningar i det civila samhället.

7. Familjepolitik

7.1 Självständiga familjer

Klassiskt liberala partiet anser att familjen är bland de viktigaste och mest fundamentala institutionerna i samhället. Förutom skolan är det i familjen som den största delen av barnens sociala utveckling sker, och det är familjen som är den främsta platsen för tillhörighet, trygghet och närhet. Klassiskt liberala partiet anser att starka och trygga familjer är av stor betydelse för samhällets väl och ve. Försvagningen av familjen som institution är en bidragande orsak till kriminalitet, osund livsstil och andra samhällsproblem.

Politiker måste avstå lagar och regleringar som bidrar till att försvaga sammanhållningen och banden inom familjen, och bidrar till att överföra ansvaret för barnuppfostran från föräldrar till staten och myndigheterna. Ett sätt som denna försvagning pågår är med generösa stödsystem som bland annat kan ge ekonomiska incitament att skaffa barn utanför stabila parförhållanden, samt genom höga skatter som tvingar ut båda föräldrarna i lönearbete. Klassiskt liberala partiet anser att det bästa sättet att stärka familjen är att ge den möjlighet att anpassa sig efter sitt eget bästa, helt utan statliga regleringar, och låta den överta hela det ekonomiska ansvaret som det innebär att vara en familj. Vi anser att det uppmuntrar ansvarstagande och till att bygga sunda, stabila och starka familjer.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Värna om familjen som en av samhällets viktigaste institutioner
- Att staten inte ska blanda sig i familjelivet och hur den organiserar sig

7.2 Transfereringar till barnfamiljer

Klassiskt liberala partiet vill att varje enskild familj ska säkerställas största möjliga valfrihet och självbestämmande när det gäller ekonomiska förhållanden. Vi anser att ordentliga skattesänkningar är ett bättre sätt att hjälpa barnfamiljer på än välfärdsförmåner, och önskar en nedtrappning och på längre sikt avskaffande av dessa förmåner. Barnbidraget är idag inte behovsprövat överhuvudtaget, och som ett steg för att minska transfereringar till familjer så vill Klassiskt liberala partiet i första skedet behovspröva barnbidraget, så att det bara går till dem som ligger under en viss inkomstnivå.

Behovsprövningen innebär att genomföra en fullständig och individuell bedömning av vårdnadshavarens/vårdnadshavarnas livssituation och ekonomiska situation. Som nästa steg vill vi minska och på lång sikt avskaffa barnbidraget helt.

Sverige har idag en av världens mest generösa föräldraförsäkringar. Klassiskt liberala partiet vill arbeta för att trappa ner denna förmån över en längre tidsperiod, och på lång sikt vill vi avskaffa betald föräldraledighet. Då kan arbetsgivare och arbetstagare själva avtala om liknande förmåner, i kombination med att föräldrar själva kan spara undan pengar. Stora skattesänkningar kommer underlätta.

Klassiskt liberala partiet vill:

- På kort sikt behovspröva barnbidraget och sänka nivåerna.
- I en första omgång, minska antalet dagar med föräldrapenning med 10%
- På längre sikt avskaffa offentligt finansierat barnbidrag och föräldraledighet.
- Låta föräldrarna helt själva avgöra hur dagar med föräldrapenning ska fördelas mellan dem

7.3 Äktenskap

Ett äktenskap representerar ett frivilligt avtal mellan två samtyckande och myndiga människor. Klassiskt liberala partiet anser att äktenskapet är en bra utgångspunkt för en stabil och harmonisk familj, även om sambor självklart kan skapa bra familjer.

Klassiskt liberala partiet anser att den viktigaste faktorn i en stabil och bra familj är att makarna eller sambor är bra vårdnadshavare, och avseende det är kön irrelevant.

Klassiskt liberala partiet tar kraftigt avstånd från tvångsäktenskap, och vill ha hårda straff för föräldrar som gifter bort sina barn utan samtycke. Vid skilsmässa vill vi att försörjningsansvaret i första hand ska fördelas lika mellan föräldrarna. Många kvinnor kan inte bära barn naturligt av olika skäl. Klassiskt liberala partiet vill i detta sammanhang legalisera surrogatmödraskap.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Stödja homosexuellas rätt till att ingå äktenskap på samma sätt som heterosexuella.
- Ta ett starkt avstånd från tvångsäktenskap.
- Tillåta surrogatmödraskap.

7.4 Säkerhet för barn

Klassiskt liberala partiet anser att det är föräldrarnas uppgift och ansvar att uppfostra och försörja barn och ungdomar i familjen, och detta bör i första hand ske utan statlig inblandning. Statliga myndigheter bör inte ha anledning att skilja familjemedlemmar från varandra baserat på godtyckliga subjektiva bedömningar, eftersom detta ska betraktas som ett brott mot rättssäkerheten. Staten ska emellertid kunna ingripa i fall där det finns bevis på missbruk och / eller övergrepp mot barn i familjen.

Sådana ingrepp bör genomföras av polisen eller eventuellt en specialavdelning som lyder under polisen och som har befogenhet att omhänderta barn på ett skonsamt sätt under en begränsad tid. När utredningen är avslutad sker kallelse till vanlig domstol.

Vid en domstolsförhandling måste den biologiska principen vara stark. Både barnet själv och föräldrarna / vårdnadshavarna bör höras och andra familjemedlemmar ska ha partsrätt i ärendet för att på bästa sätt tillvarata barnets intressen. Endast genom domslut, enligt allmänna rättsprinciper, kan barn permanent separeras från föräldrar eller vårdnadshavare. I sådana fall bör kvalificerad personal överväga eventuella adoptivföräldrar eller andra föräldrar, till exempel medlemmar i den utökade familjen. En statlig institution bör kunna ta över vården i en period om lämpliga föräldrar inte kan fås.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Att familjen och det civila samhället tar väl hand om barn och ungdomar.
- Att ingrepp i familjen måste utföras av polisen eller specialiserade avdelningar inom rättssystemet och ske efter allmänna rättsprinciper.
- Att staten tar ansvar för barn och ungdomar i fall där det inte finns några lämpliga alternativ.

7.5 Förskola

Klassiskt liberala partiet anser att det inte är en statlig uppgift att driva eller finansiera förskolor, och kommer att överlåta denna uppgift till den privata sektorn. En stor del av förskolorna är privatägda redan idag och vi vill att driften av de kommunala förskolornas verksamhet ska överföras till privata aktörer. Klassiskt liberala partiet vill privatisera förskolorna helt och inte bara utsätta dem för konkurrens. Det innebär att både drift, ägande och finansiering skall överlåtas till den privata sektorn. Denna process kan gärna börja med

att utsätta alla kommunala förskolor för konkurrens, varefter förskolorna helt ska friställas både ekonomiskt och administrativt.

Det innebär att de kommunala subventionerna kommer att trappas ner och så småningom avvecklas och ersättas av betalningar direkt från föräldrarna. Genom Klassiskt liberala partiets skattepolitik disponerar varje familj ökade medel för detta ändamål. För att täcka det nödvändiga behovet av förskolor, gör Klassiskt liberala partiet det samtidigt så enkelt som möjligt att etablera nya, privata förskolor genom att delvis liberalisera regleringar för förskolor genom att bland annat avskaffa krav på godkännande och utbildningskrav för anställda. På lång sikt vill vi avskaffa förskolelagen. Vid misstanke om försummelse och / eller missbruk av barn i förskolor ska myndigheterna ingripa. För att säkerställa konkurrens, mångfald och kvalitet inom förskolesektorn skall det inte finnas någon prisreglering av förskolor och därför vill Klassiskt liberala partiet avskaffa maxtaxorna.

Klassiskt liberala partiet vill:

- På sikt överlåta både drift, ägande och finansiering av alla förskolor till den privata sektorn.
- Avskaffa alla former av prisregleringar inom förskolesektorn.

8. Miljö och energi

8.1 Faktabaserad miljöpolitik

Klassiskt liberala partiet vill ha ett samhälle med ren luft och rent vatten, samt möjligheten att uppleva och förflytta sig i områden med orörd natur. Samtidigt konstaterar Klassiskt liberala partiet att människan själv är en del av naturen och att produktion, välstånd och industriella / tekniska framsteg som gynnar mänskligheten är, och har alltid varit, beroende av utnyttjandet av och förändringar i naturen. Klassiskt liberala partiet är av den uppfattningen att naturen först och främst har ett värde i att vara till nytta för människan, och därför är vi kritiska till åsikten att miljöhänsyn och natur skall åsidosätta hänsynen till produktion och utveckling.

Det är produktion och industriell utveckling som gör västvärlden välmående och det här är nyckeln till att minska fattigdomen i resten av världen. Klassiskt liberala partiet kan inte acceptera att strikta och orimliga miljökrav kommer lägga onödiga hinder i vägen för välståndsutvecklingen. Vi vill därför ha en realistisk och faktabaserad miljöpolitik som tillvaratar mänskliga behov, och tar avstånd från tanken om att miljön och naturen har ett större värde än människan själv.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Ha den renaste möjliga miljön.
- Ha en miljöpolicy baserad på fakta och som sätter människors behov i centrum.
- Inte låta miljömässiga överväganden åsidosätta behovet av produktion och välståndsutveckling.

8.2 Föroreningar och egendomsrättigheter

Klassiskt liberala partiet anser att det bästa sättet att skydda miljön är genom ett solitt skydd av den privata egendoms- och avtalsrätten. Egendomsrätten innebär att ingen har rätt att förstöra eller försämra värdet av andras egendom, till exempel genom förorening.

Föroreningar kan i många fall betraktas som brott mot egendomsrätten, och därför bidrar skydd av egendomsrätten i sig till att lösa föroreningsproblem, utan behov av ytterligare regler eller lagstiftning. Samtidigt är det så att privat ägande tas bättre vara på än offentlig egendom, eftersom privata ägare har större incitament att förvalta egendomen på ett optimalt sätt. Detta gäller även för naturområden.

Klassiskt liberala partiet vill privatisera allmänna områden där det är möjligt, vilket i praktiken förbjuder föroreningar av dessa områden utan att ingå avtal med ägarna. Myndigheterna kan fastställa objektiva regler för bevisligt skadliga utsläpp på offentligt ägd egendom som hav och floder. Sådana regler bör vara förutsägbara och baseras på rent objektiva och vetenskapligt baserade kriterier för att undvika att lägga onödiga bördor för industri och ekonomisk utveckling. I linje med att offentlig egendom successivt säljs till privata ägare, kommer egendomsrätten i allt högre grad att reglera föroreningarna även i dessa områden.

Klassiskt liberala partiet konstaterar att en viss grad av föroreningar är en naturlig del av att leva i ett modernt, industrialiserat och välmående samhälle. Människor har också ett val när det gäller var man ska bosätta sig, och toleransen för förorenande faktorer bör antagligen vara högre för personer som bor i exempelvis stadsområden. Vidare anser Klassiskt liberala partiet att den tekniska utvecklingen är en av de viktigaste faktorerna bakom minskningen av föroreningar, och den tekniska utvecklingen tillvaratas bäst genom ett fritt näringsliv och privata entreprenörer och innovatörer.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Fokusera på strikt tillämpning av den privata äganderätten inom miljöpolitiken.
- Privatisera allmänningar där det är möjligt.
- Att myndigheterna kan genomföra gränser och utsläppsrätter för mark-, luft- och vatten.
- Förenkla för teknisk utveckling som leder till mindre föroreningar.

8.3 Friluftsliv och naturvård

Att vara utomhus är av stort värde för många människor. Sverige har en lång tradition av så kallad allemansrätt, det vill säga att människor i första hand har rätt att vistas i naturen och på odlade områdena, även om marken är i privat ägo. Klassiskt liberala partiet anser att allmänheten, genom att ha använt sådana områden länge, har utvecklat en sedvanlig praxis för användningen av områdena. Därför vill vi behålla allemansrätten.

Människor som vistas i sådana områden måste visa stor hänsyn, och markägarna ska tillåtas begränsa trafiken om de har problem med denna eller om de vill använda områden för specifika ändamål. Vistelse på odlade områden ska ha betydligt större begränsningar.

När det gäller skydd av naturområden anser Klassiskt liberala partiet att denna uppgift bör överföras till privata aktörer, och vi vill avskaffa allt statligt stöd till natur och miljöskyddsorganisationer. Naturvård kan och bör tas om hand av frivilliga organisationer. Områden med orörd natur kan köpas upp av frivilliga medlemsorganisationer, och därigenom skyddas av den privata egendomsrätten. I flera europeiska länder finns det stora medlemsorganisationer som äger stora områden i orörd natur idag. I privat ägo är naturen väl skyddad, eftersom ägarna har ett incitament att behålla och underhålla egendomen i ett långsiktigt perspektiv för att behålla värdet.

Klassiskt liberala partiet motsätter sig varje form av öronmärkning av privata skogsområden för bevarandeändamål, och ska återställa fullständig rätt över sådana områden till markägarna. I de fall där sådan öronmärkning redan har ägt rum bör markägarna få ersättning för förlorad avkastning

Klassiskt liberala partiet vill:

- Behålla den generella allemansrätten, men skydda markägarnas rätt att begränsa trafiken när det behövs.
- Överlåta naturskydd till frivilliga organisationer.
- Avskaffa statligt stöd till natur- och miljöskyddsorganisationer.
- Undvika tvunget bevarande av naturområden.

8.4 Mänsklig global uppvärmning

Frågan om huruvida mänsklig aktivitet är en bidragande faktor till den globala uppvärmningen är en komplicerad vetenskaplig fråga som Klassiskt liberala partiet anser vara alltför tidigt att ge ett definitivt svar på. Många forskare anser att människan bidrar till den globala uppvärmningen och klimatförändringarna, men det finns många seriösa forskare som är oeniga om att mänsklig aktivitet är ett stort hot mot klimatet. Det som är säkert är att jordens klimat har gått igenom många perioder av drastiska förändringar, även långt innan industrins utveckling började.

Klassiskt liberala partiet anser att det är olyckligt att skeptiker tystas i det offentliga rummet och att klimatdebatten är alltför färgad av politiska motiv, känslor och åsikter från personer utan tillräcklig professionell bakgrund. Det har också visat sig att flera klimatforskare använder modeller och statistiska metoder som inte är tillräckligt bra och att det har förekommit ett antal fel i förutsägelseerna om klimatförändringarna. Detta är faktorer som bidrar till att försvaga klimatforskningens trovärdighet.

Klassiskt liberala partiet sätter folk i centrum i sin miljöpolitik, vilket innebär att vi inte accepterar politiska bestämmelser och lagar som hindrar industriell utveckling, produktion och välstånd. Vi accepterar inte att politikerna använder mänsklig global uppvärmning som en motivering för att äventyra framtida värdeskapande för nuvarande och kommande generationer. Vi vill därför dra tillbaka Sverige från Kyotoprotokollet och liknande arrangemang och avstå från att ingå liknande avtal i framtiden.

Om det i framtiden skulle visa sig att det kommer fram starka bevis för att mänsklig aktivitet faktiskt är ett allvarligt hot mot klimatet, vill Klassiskt liberala partiet att näringslivet själv och den fria marknaden skall ta hand om lösningarna, eftersom dessa är mycket bättre lämpade för uppgiften än politikerna.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Att rädslan för mänsklig global uppvärmning inte ska lägga hinder i vägen för produktion och ekonomisk utveckling.
- Dra tillbaka Sverige från Kyotoavtalet och liknande avtal.

8.5 Djurskydd

Klassiskt liberala partiet anser att djur ska behandlas på ett humant sätt och inte utsättas för onödiga påfrestningar och lidande. Vi anser det grovt omoraliskt att åsamka djur smärta utan goda skäl. Klassiskt liberala partiet är i princip motståndare till statligt stöd till organisationer, och det inkluderar djurskyddsorganisationer. Å andra sidan ger vi vårt moraliska stöd till varje aktör som arbetar för att avslöja kritiska förhållanden kring djurhållning. Klassiskt liberala partiet vill behålla förbudet mot att utöva onödigt och meningslöst våld mot djur.

Generellt skyddas djur av äganderätten, och det är bara det faktum att många djurarter är privatägda av människor som gör att dessa överlever, förökar sig och får en human behandling, som till exempel med hundar och katter. Klassiskt liberala partiet är positiva till tekniska framsteg som kan göra forskningen mha djur inom medicinsk forskning överflödig. Ett exempel är uppfinningen av datachips med biologiska celler som simulerar organfunktioner, utvecklade av privata forskningsinstitut.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Att djuren ska behandlas på ett bra sätt.
- Behålla förbudet mot att utöva onödigt och meningslöst våld mot djur.

8.6 Energiförsörjning

En säker och stabil energiproduktion är avgörande för att skydda ekonomisk tillväxt och materiellt välstånd. Klassiskt liberala partiet anser att energiproduktionen bör styras av utbud och efterfrågan på den fria marknaden och regleras av prismetanismen, precis som andra industrier i samhället. Vi vill ha en fri avreglerad energimarknad för att säkerställa effektivitet, flexibilitet och konkurrens på marknaden. Statsbidrag och gynnande av vissa delar av energisektorn ska inte finnas, eftersom det bidrar till att styra resurser bort från där de mest behövs för att uppfylla marknadens behov, samt bidra till att upprätthålla former av energiproduktion som inte är ekonomiskt hållbart på lång sikt

I flera länder finns det fall där myndigheterna subventionerar vissa företag för produktion av så kallad "grön energi". Många av dessa företag har senare gått i konkurs och kostat skattebetalarna enorma belopp. Sådant slöseri är ett resultat av lobbyingverksamhet och politiskt motiverad favorisering, och Klassiskt liberala partiet tar ett starkt avstånd från

sådana metoder. Marknaden kan själv bestämma vad den ska satsa på avseende energiproduktion, och alla aktörer ska kunna konkurrera på lika villkor.

Klassiskt liberala partiet kommer på sikt att privatisera Vattenfall.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Ha en säker och stabil energiförsörjning som levereras av den privata sektorn.
- Avveckla all subventionering och favorisering inom energiproduktionen.
- På lång sikt privatisera Vattenfall.

8.7 Naturresurser

Sverige är rikt på naturresurser, och Klassiskt liberala partiet vill ha en optimal förvaltning av dessa resurser. Vi anser att det bästa sättet att säkra detta är att införa privata äganderätter till naturresurser. Detta ger ekonomiska incitament för hållbar förvaltning, eftersom ägarna har ett egenintresse i att det kommersiella värdet av resurserna säkerställs i ett långsiktigt perspektiv. Genomförande av privat rättighet måste anpassas till enskilda naturresurser. Samtidigt vill Klassiskt liberala partiet ta bort reglerna inom förvaltningen av naturresurser, så att företaget kan arbeta med minimalt kostsamma bördor.

Sverige har stora skogsresurser. Klassiskt liberala partiet är positivt till att en stor andel av svenska skogsområden redan ägs av privata markägare och vi kommer att arbeta för att överföra statliga och kommunala skogsområden till den privata sektorn. Vi kommer att avskaffa pålägg och regler som hämmar konkurrenskraft, lönsamhet och investeringsvilja inom skogsindustrin, och förespråkar att avskaffa skogsvårdslagen. Klassiskt liberala partiet förespråkar en privatisering av Sveaskog.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Introducera och stärka den privata äganderätten till alla naturresurser
- Ha en stark avreglering av skogsindustrin.
- Privatisera Sveaskog

9. Transport

9.1 Vägar

Vägar är ett område som under en lång tid har varit en mer eller mindre exklusiv offentlig angelägenhet. Staten tjänar stora summor pengar både genom vägavgifter och genom skyhöga bränsle- och fordonsskatter. Trots detta kännetecknas många områden av stor eftersläpning när det gäller utveckling, underhåll och standard. Klassiskt liberala partiet vill ha ett helt nytt tillvägagångssätt när det gäller vägpolitiken i Sverige, vilket innebär att man gradvis överför ansvaret för byggande, drift och underhåll av vägar till privata aktörer, där användarna själva finansierar vägarna.

För det första gör privat vägfinansiering det lättare för ägarna att säkra tillräckliga intäkter för att täcka de faktiska kostnaderna för drift och optimalt vägunderhåll. När intäkterna kommer direkt från användarna själva får privata vägorganisationer ekonomiska incitament till att reagera snabbare och effektivare på förändrade behov och att anpassa kapaciteten till efterfrågan bland trafikanterna. Privata aktörer har dessutom incitament att investera kontinuerligt i underhåll för att förhindra framtida förfall och kapitalförlust och privata företag kan lättare hållas ansvariga för eventuella fel eller försummelser på vägen.

I grund och botten är motorvägar enklast att privatisera, och privata vägar är redan vanliga i många länder, däribland Frankrike och USA. På privata motorvägar är det ägarna själva som bestämmer hastighetsgränserna och andra regler för att använda vägarna. Detta leder bland annat till mer verkliga hastighetsgränser än de som finns på många av dagens motorvägar.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Gradvis överföra ansvaret för konstruktion, drift och underhåll av vägar till privata operatörer

9.1.1 Lokalt vägnät

När det gäller vägar i tätorter och bostadsområden, är det mer sannolikt att vägsystemet ägs av privata organisationer och hanteras som gemensam egendom, på samma sätt som med gemensamma områden för bostäder och liknande. Bostadsägarna finansierar sedan gemensamt vägnätet i lokalområdet. På samma sätt kan vägar med låg trafikvolym i glesbygden drivas och finansieras av lokala privata vägorganisationer, som består av markägare som använder vägarna. I Sverige har en stor del av vägnätet under lång tid drivits av sådana privata vägorganisationer, och erfarenheten visar att lösningen ger en hög kostnadseffektivitet.

Det offentliga har idag nästan ett totalt monopol på äganderätt av vägar, och Klassiskt liberala partiet inser att en övergång till ett privat vägsystem tar lång tid. Allt eftersom drift och ägarskap överförs till privata aktörer kommer den offentliga finansieringen att trappas ned och ge utrymme för skatte- och avgiftslättnader som medborgarna kan använda till att betala för användandet av vägarna. Detta ger stora ekonomiska vinster. När det gäller driften av existerande vägnät bör detta läggas ut på anbud.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Att på kort sikt skall privata aktörer i högre grad aktivt involveras i utbyggnaden och driften av vägprojekt.
- Att på lång sikt överföra ägande, drift och finansiering av vägar till privata organisationer och sammanslutningar.

9.2 Bilismen

Klassiskt liberala partiet anser att privatbilismen är av stort värde som ger människor stor flexibilitet och frihet när det gäller persontransporter. Sverige är ett vidsträckt och

glesbefolkat land, vilket innebär att många människor är beroende av att kunna använda bilen, eftersom det finns många ställen där kollektivtrafiken av naturliga skäl inte är tillräckligt utbyggd. Vi vill avskaffa hinder för både köp, användning och ägandet av bilar.

Som princip anser Klassiskt liberala partiet att storleken på bilskatter ska motsvara statens kostnader för bilismen. Det innebär att efterhand som vägnätet privatiseras så ska skatter på bilägande sänkas i samma grad som kostnaderna minskar.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Att intäkter och kostnader för bilismen ska motsvara varandra

9.3 Flyg och järnvägstransporter

Klassiskt liberala partiet anser att staten inte bör äga och driva företag inom flyg- och järnvägstransporter. Vi anser att hållbara och pålitliga transportlösningar är beroende av att spelarna i respektive bransch verkar på en fri och konkurrensutsatt marknad, där kostnader i samband med ineffektiv verksamhet, strejker, förseningar eller andra negativa faktorer skall bäras av bolaget självt och inte av skattebetalarna. Klassiskt liberala partiet vill privatisera Swedavia genom att staten säljer sina ägarandelar i bolaget, eftersom det inte finns något skäl för att Swedavia ska vara ett statligt bolag. I Storbritannien har till exempel det tidigare statsägda bolaget Heathrow Airport Holdings, som äger den stora Heathrow-flygplatsen i London, privatiserats.

Klassiskt liberala partiet vill samtidigt öppna privata flygplatser och verka för fri konkurrens inom luftfarten. Staten måste sälja sina aktier i SAS. När det gäller järnvägstransporter bör det till en början öppnas upp för fri konkurrens på järnvägsnätet för att möjliggöra bättre och billigare erbjudanden, men så småningom kommer även Banverket att privatiseras. SJ har länge upplevt låg kundnöjdhet, och det Klassiskt liberala partiet vill sälja SJ till privata aktörer.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Avveckla statens engagemang inom flyg- och järnvägssektorn och möjliggöra fri konkurrens
- Sälja Swedavia, SJ och Banverket till privata aktörer.
- Sälj statens ägarandelar i SAS.

9.4 Övrig kollektivtrafik

Kollektivtrafiken i städerna är något som många är beroende av och som ställer höga krav på punktlighet, tillförlitlighet och kvalitet. Klassiskt liberala partiet anser att detta område bör släppas fritt så att alla aktörer på denna marknad har möjlighet att konkurrera på lika villkor. Det betyder att vi är fast beslutna att verka för en avreglering av kollektivtrafiken, samtidigt som vi överför ägandet och driften av all kollektivtrafik till privata aktörer, såsom bussbolag och tunnelbanor. Klassiskt liberala partiet är öppna för att utländska aktörer kan ta över sådana tjänster på samma villkor som svenska aktörer.

En stark avreglering möjliggör innovation och nytänkande när det gäller att leverera bra och effektiva kollektivtrafiklösningar till befolkningen som ett led i bl a teknisk utveckling. Vi har sett detta inom taxibranschen, med lanseringen av till exempel innovativa mobiltelefonapplikationer, som mottogs väl av konsumenterna. Klassiskt liberala partiet välkomnar all sådan konkurrens och kommer bland annat att avskaffa tillståndskrav inom taxibranschen för att se till att alla konkurrerar på lika villkor.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Gradvis överföra ägarskap och drift av all kollektivtrafik till privata aktörer.
- Avreglera all kollektivtrafik och öppna för fri konkurrens.

10. Migrationspolitik

10.1 Positiv och produktiv invandring

Klassiskt liberala partiet tror på principen att varje människa med fredliga avsikter ska kunna passera landsgränser för att bosätta sig var han eller hon vill. Vi är därför i princip positiva till invandring av produktiva och laglydiga människor. Invandring är positivt för ekonomin, eftersom det tillför ett ökat värde genom etablering av nya företag, och genom att arbetskraften kan flöda fritt dit den gör mest nytta. Det är ytterst positivt för invandraren själv, som får möjlighet att förverkliga sina drömmar och ambitioner någon annanstans än där han/hon råkat födas, och genom att fly från t ex förtryckande och korrupta regimer. Samtidigt kommer invandringspolitiken också att bidra till att göra vårt land säkert och fredligt.

Klassiskt liberala partiet vill:

- I grund och botten ställa sig positiv till invandring för laglydiga och produktiva människor.
- Ha en invandringspolitik som leder till ett tryggt och fridfullt land.

10.2 Migration och välfärdsstaten

Idag orsakar invandringen en stor ekonomisk börda på staten och skattebetalarna i form av bland annat omfattande stödsystem. Klassiskt liberala partiet vill ha en invandringspolitik som innebär att fredliga och produktiva individer kan bosätta sig i Sverige men utan att ha tillgång till statskassan genom olika stödsystem. Det innebär bland annat att invandrare inte ska ha fri tillgång till offentligt finansierad hälsovård och sociala förmåner under flera år efter ankomsten till landet. Barn och unga bör dock ha tillgång till det offentliga utbildningssystemet.

Klassiskt liberala partiet vill ha en gradvis nedtrappning av välfärdsstaten för alla medborgare, men under nedtrappningsfasen ska invandrare ha möjlighet att förvärva rätten till allmänna förmåner på samma sätt som svenska medborgare. Dessa rättigheter bör emellertid ta flera år att uppnå, och under tiden måste invandrarna finansiera hälsovård och täcka inkomstbortfall på egen hand eller med hjälp från frivilliga institutioner. Detta innebär att invandring som är motiverad av en önskan om att få sociala förmåner och ekonomiskt

stöd försvinner och att all invandring i praktiken blir arbetskraftsinvandring. Under ett sådant system kommer invandrare främst att bestå av produktiva och oberoende personer som kommer till landet för att arbeta och ta hand om sig själva och deras familjer.

Sverige framstår för många som ett attraktivt land för kriminella invandrare, bland annat på grund av milda straff och gynnsamma fängelseförhållanden jämfört med många andra länder. Som nämns i kapitel 2 vill Klassiskt liberala partiet se till att polisen hela tiden har tillräckliga resurser och att straffen måste höjas avsevärt. Detta gör Sverige till ett mindre attraktivt land för invandrare med kriminella avsikter. Klassiskt liberala partiet anser att invandrare utan medborgarskap som har begått allvarliga kriminella brott omedelbart ska skickas ut ur landet oavsett situationen i sitt hemland. Klassiskt liberala partiet arbetar för att invandrare inte ska ha tillgång till offentliga förmåner vid ankomst till landet, men tills detta är genomfört ska alla eventuella offentliga förmåner som beviljas invandrare upphöra omedelbart efter utvisning från landet.

Klassiskt liberala partiet kommer inte att införa ett förbud mot tiggeri, varken för svenska eller utländska medborgare. Det är upp till markägarna själv att avgöra om tiggeri ska tillåtas på deras egendom. Detta kan i praktiken leda till lokala tiggeriförbud. En lägre tröskel in till arbetslivet kommer att minska förekomsten av tiggeri.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Underlätta för produktiv arbetskraftsinvandring och motsätta sig välfärdsmotiverad invandring.
- Att invandrare inte ska ha fri tillgång till offentliga förmåner under en längre tid efter ankomst med undantag av utbildningsinstitutioner.
- Göra Sverige mindre attraktivt för kriminella invandrare.
- Inte införa ett allmänt förbud mot tiggeri utan låta markägarna själva bestämma.
- Skicka tillbaka kriminella invandrare så fort som möjligt och omedelbart stoppa alla offentliga förmåner för utvisade invandrare.

10.3 Integration

Klassiskt liberala partiet anser att en av de bästa integrationsåtgärderna är att förhindra invandrare från att förlita sig på allmänna välfärds- och stödsystem. Frånvaron av sådana system ger invandrare incitament till att ta arbete eller utbildning, och bidrar till en effektivare och snabbare integrering i det svenska samhället. Offentliga stödsystem tillåter invandrare att stanna hemma och vara avskilda från samhället, och sådana system bidrar till en hög nivå av offentliga utgifter. Klassiskt liberala partiet förespråkar att avskaffa alla former av stödsystem till invandrare.

Klassiskt liberala partiet stöder inte tvingande integrationsåtgärder, eftersom vi anser att detta är ett brott mot individens suveränitet. Alla integrationspolitiska åtgärder och instrument, inklusive undervisning i svenska, måste ske på frivillig och privat basis, till exempel genom frivilliga organisationer. Varje invandrare är skyldig att sätta sig in i gällande lagar. Alla invandrare bör ges full möjlighet att utöva sin egen kultur och religion, så länge som det i praktiken inte innebär tvångsåtgärder mot andra människor eller på annat sätt bryter mot svenska lagar.

Det är avgörande för integrationen att invandrare behandlas på lika villkor som svenskar när det gäller lagen, vilket innebär att ingen invandrare kommer att få någon form av särbehandling. Likhet inför lagen är en princip som helt skall gälla för alla. Det innebär att särskilda lagar inte kan antas för invandrarnas räkning, till exempel att begränsa yttrandefriheten eller ge invandrare andra typer av specialrättigheter som andra medborgare inte har.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Avveckla alla former av statliga stödsystem för invandrare.
- Avveckla integrationsåtgärder baserade på tvång.
- Att allt religiös och kulturellt utövande måste vara fredligt och i enlighet med svenska lagar.
- Avstå från varje form av särbehandling av invandrare

10.4 Asylsökande

Flyktingar är människor som söker sig bort från sitt hemland på grund av politisk, etnisk eller religiös förföljelse. Klassiskt liberala partiet har full förståelse för att de som hamnar i en sådan olycklig situation tillfälligt eller permanent söker sig till länder där de kan få skydd mot förföljelse.

Klassiskt liberala partiet önskar att det ansvar som för närvarande tas av staten för flyktingar omedelbart överförs till privata och frivilliga organisationer, såsom Röda Korset, Amnesty International och liknande. Dagens statliga system för behandling av asylansökningar ska avskaffas så snabbt som möjligt. Det innebär att dagens lagliga rätt att söka asyl hos polisen upphävs. Utlänningar utan uppehållstillstånd skickas tillbaka eller utvisas till landet de kom ifrån eller anförtros till välgörenhetsorganisationer.

Klassiskt liberala partiet kommer således i grunden att ta bort klyftan i lagstiftningen mellan invandrare och flyktingar / asylsökande. Flyktingar kommer att få uppehållstillstånd på samma sätt och på liknande villkor som andra utlänningar som vill bosätta sig i Sverige. Av detta följer att vi önskar avveckla det statliga Migrationsverket.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Att dagens lagstadgade rätt att söka asyl hos polisen upphävs.
- Att skillnaden i lagstiftningen mellan invandrare och flyktingar / asylsökande tas bort.
- Att flyktingar kan ansöka om uppehållstillstånd på samma sätt och på liknande villkor som andra utlänningar.
- Avveckla Migrationsverket.

10.5 Medborgarskap

Invandrare kan beviljas medborgarskap efter tio års kontinuerlig vistelse i Sverige. För att få medborgarskap måste han eller hon kunna visa gott uppförande och inte ha begått allvarlig brottslighet, varken i Sverige eller i ursprungslandet. Smärre brott leder inte nödvändigtvis till

att ansökan avslås, och brott som begåtts i sökandes hemland, som inte anses vara ett brott i Sverige, utgör inte heller nödvändigtvis skäl för avslag. Om uppgifterna om sökanden vid ett senare tillfälle visar sig vara felaktiga kan medborgarskapet återkallas.

Klassiskt liberala partiet vill att invandrare som får svenskt medborgarskap ska kunna behålla andra medborgarskap som de har sedan tidigare. Vi vill också ge svenskar möjlighet att behålla sitt medborgarskap om de fått medborgarskap i ett annat land.

För att undvika juridiska övertramp önskar Klassiskt liberala partiet att införa en begränsningstid i frågor som rör medborgarskap som utfärdats på felaktigt sätt. Begränsningsperioden gäller inte om personen har dömts för allvarliga brott som mord eller grovt våld. Barn födda av föräldrar som förlorar sitt medborgarskap ska inte påverkas av föräldrarnas brott.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Att immigranter med gott uppförande kan ansöka om medborgarskap efter tio år
- Tillåta att invandrare som får svenskt medborgarskap kan behålla sitt tidigare medborgarskap.
- Tillåta svenskar som får medborgarskap i ett annat land att behålla sitt svenska medborgarskap.
- Införa en begränsningstid i frågor som berör medborgarskap utfärdat på felaktigt sätt.

11. Utrikes och säkerhetspolitik

11.1 Övergripande mål

Klassiskt liberala partiet vill att det övergripande målet för utrikespolitiken skall vara att skydda svenska intressen, både ekonomiska, diplomatiska och säkerhetsmässiga. Vi vill behålla och, om möjligt, utöka allianser med stater som är baserade på kärnvärdena i upplysningstraditionen, såsom frihet, marknadsekonomi, demokrati och rättssäkerhet. Att skydda svenska medborgare är en av statens mest grundläggande uppgifter, och vi vill ha en stat som kan hantera denna uppgift på bästa möjliga effektiva sätt.

Klassiskt liberala partiet anser att svenska myndigheter ständigt måste vara vaksamma på förändringar av den globala hotbilden och visa moralisk integritet och handlingskraft mot negativa trender som potentiellt hotar säkerheten för Sverige och våra allierade. Sverige bör så långt som möjligt bidra till fred, politisk stabilitet och ökad frihandel över hela världen. Klassiskt liberala partiet vill betona vikten av att sprida fri marknadsekonomi och effektivt skapande eller skydd av privat ägande till flest möjliga regioner och länder. Fri marknadsekonomi bidrar till att förebygga och förhindra konflikter genom att knyta samman nationer genom handel och genom att underlätta för en välståndsökning inom varje nation.

Krig orsakar alltid stora mänskliga lidanden och bidrar ibland till att ytterligare komplicera konflikter. Klassiskt liberala partiet önskar generellt sett att tröskeln för användning av militär makt bör vara hög och att ett sådant maktbruk som huvudregel endast ska användas som

en sista utväg för självförsvar. Om krig blir nödvändigt anser Klassiskt liberala partiet att militära operationer skall genomföras med hög beslutsamhet och handlingskraft tills fienden är bekämpad militärt och moraliskt.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Föra en utrikespolitik som skyddar intressena för Sverige och våra allierade.
- Att svenska myndigheter ständigt måste ha koll på den globala hotbilden.
- Markera vikten av att sprida fri marknadsekonomi och skydd av äganderätten.
- Att det ska vara en hög tröskel för användningen av militär makt.

11.2 Det svenska försvaret

Att säkerställa ett militärt försvar, som kan skydda medborgarna mot attacker från utländska nationer är en av de mest grundläggande statliga uppgifterna. Klassiskt liberala partiet vill ha ett starkt och kraftfullt försvar som har kapacitet att försvara Sveriges gränser. Skydd av Sveriges gränser ställer speciella krav på grund av landets långa kust, och Klassiskt liberala partiet vill särskilt se till att marinen hela tiden har tillgång till tillräckliga resurser.

Klassiskt liberala partiet vill även avsätta tillräckliga resurser för att upprätthålla ett modernt flygvapen. Vi anser att Hemvärnet är en betydelsefull del av försvaret och ska säkerställa att hemvärnet är välutrustat och landstäckande. Klassiskt liberala partiet anser att specialstyrkorna fortsatt ska ha hög prioritet och skall säkerställa att styrkorna har tillgång till de resurser de behöver för sina uppdrag.

Sverige är ett av de få länder som har allmän värnplikt. Av principiella skäl kan Klassiskt liberala partiet inte acceptera allmän värnplikt då vi anser detta som ett grovt brott mot individens frihet och självbestämmande. I stället vill vi ha ett professionellt försvar baserat på frivilligt värvade personer. På det sättet lockar Försvarsmakten de mest motiverade personerna som ökar kvaliteten och slagkraften hos Försvarsmakten.

Klassiskt liberala partiet anser att Försvarsmakten bör ha störst möjliga autonomi och förespråkar en kraftig minskning av den politiska styrningen. Det är professionalism som bör ligga till grund för organisationen av Försvarsmakten och besluten om investeringar och prioriteringar, baserade på de behov som finns hela tiden. Klassiskt liberala partiet förespråkar att Försvarsmakten själva skall utarbeta sina budgetar, som i sin tur öppet skickas till Riksdagen för godkännande

Klassiskt liberala partiet är öppna för internationella samarbeten om det gynnar det nationella försvaret.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Sörja för ett starkt och effektivt försvar.
- Säkerställa tillräckliga resurser för specialstyrkorna och Hemvärnet.
- Avskaffa värnplikten.
- Ha den minst möjliga politiska styrningen av Försvarsmakten.

11.3 EU

Klassiskt liberala partiet vill ha en så stor fördelning och spridning av makt som möjligt för att skydda individens frihet och det innebär att överföra inflytande och makt från politiska institutioner till individen och det civila samhället. Detta gäller såväl inom de nationella gränserna som över nationsgränserna. EU är en organisation som i stor utsträckning bidrar till att koncentrera mycket politisk makt hos en relativt liten grupp människor och bidrar till att undergräva nationella länders suveränitet och självständighet.

Klassiskt liberala partiet uppfattar EU som en byråkratisk organisation med stor iver efter att införa bestämmelser för ekonomi och näringsliv. Dessutom står EU bakom massiva subventioner till näringslivet, och inte minst för organisationen en stark protektionistisk handelspolitik gentemot resten av världen, som Klassiskt liberala partiet är motståndare till.

Klassiskt liberala partiet står bakom några av EU:s mål när det gäller fritt flöde av varor, människor och tjänster över gränserna, men anser att detta kan och bör utföras av varje enskilt land, oberoende av överstatliga organisationer. EU är därför överflödigt som ett verktyg för att underlätta frihandeln, och detsamma är EES-avtalet. Klassiskt liberala partiet förespråkar, mot bakgrund till detta, att Sverige går ur EU. Vi vill istället ha frivillig frihandel och tullfrihet, både mellan de europeiska länderna och mellan europeiska länder och länder i resten av världen

Klassiskt liberala partiet vill:

- Säga upp EU-medlemskap.
- Arbeta för full frihandel och tullfrihet mellan alla länder.

11.4 Bistånd / utvecklingsbistånd

Klassiskt liberala partiet anser att fattigdom är ett stort problem och vill minska världens fattigdom så mycket som möjligt. Sverige, som i likhet med många andra västländer, ger årligen enorma belopp i ekonomiskt stöd till utvecklingsländerna. Även om intentionerna bakom dessa åtgärder är bra, konstaterar Klassiskt liberala partiet för det första att statligt bistånd har en liten positiv effekt på det stora hela, och att bistånden ofta gör saken värre för fattiga länder. Det är i många fall otillräcklig kontroll över var medlen hamnar, och det medför att bistånden bland annat kan bidra till att upprätthålla och stärka korrupta regimer och andra destruktiva element.

Ur ekonomisk synpunkt kan bistånd bland annat ha den allvarliga konsekvensen att det fräntar aktörer i fattiga länder incitament till att investera i återuppbyggnaden av ett eget, lokalt näringsliv. Det är endast etablering av en välfungerande produktionsapparat och en marknadsekonomi som kan ligga till grund för en hållbar och ekonomiskt genomförbar välbefinningsutveckling, och sådana processer kan allvarligt försämrats genom överföringar av medel via statliga eller internationella bistånd.

Bistånden har således en passiviserande och beroendeframkallande effekt, och det är skadligt för uppbyggnaden av den lokala och nationella ekonomin i mottagarlandet. I många fall ställer biståndsgivaren bestämda villkor rörande de ekonomiska bidragen, och dessa villkor är nödvändigtvis inte i mottagarlandets långsiktiga ekonomiska intressen.

Klassiskt liberala partiet tycker att det bästa sättet att bekämpa fattigdom är frihandel och marknadsekonomi. Detta är återigen beroende av ett starkt och förutsägbart skydd av den privata äganderätten, vilket i stor utsträckning saknas i underutvecklade länder. Frånvaron av privat egendomsrätt gör det svårt att bygga upp kapital, vilket i sin tur hämmar investeringar och ekonomisk tillväxt. Klassiskt liberala partiet vill ha en snabb nedtrappning och ett skyndsamt avskaffande av alla statliga bistånd, och kommer att anförtro detta till frivilliga organisationer och privatpersoner. Samtidigt betonar vi vikten av privat egendomsrätt, marknadsekonomi och frihandel i kampen mot fattigdom i världen.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Skyndsamt trappa ner alla statligt bistånd och anförtro utvecklingshjälp till frivilliga organisationer och privatpersoner.
- Markera betydelsen av marknadsekonomi och privat äganderätt i utvecklingsländer.

12. Kulturpolitik

12.1 Ett fritt kulturliv

Kultur är en central del av många människors liv. Klassiskt liberala partiet vill ha ett levande och dynamiskt kulturliv som möter de flesta människors behov. Vi anser att detta bäst uppnås genom att staten drar sig helt bort från kulturlivet. Kultur tillhör uteslutande det privata civila samhället, och både drift och finansiering av allt kulturutbud bör ske på privat och frivillig basis på den fria marknaden. Det är inte statens uppgift att på medborgarnas vägnar definiera vilka kulturella uttryck som det ska fokuseras på genom att subventionera till exempel kulturprojekt och konstnärer.

Ett rikt och mångfacetterat kulturliv måste växa fram organiskt på grundval av personligt engagemang och talang bland de som skapar kulturella uttryck och deras förmåga att väcka publikens entusiasm. Kultur är en näring som måste överleva och växa genom att locka till sig betalande kunder på samma sätt som andra branscher. Detta är dessutom det enda sättet att säkerställa att kulturproduktionen är ekonomiskt bärkraftig. Klassiskt liberala partiet baserar sig på detta för en snabb nedtrappning av alla statliga överföringar till kultursektorn och vill återbetala pengarna till skattebetalarna så att medborgarna själva kan välja vilket kulturutbud de vill spendera pengar på.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Ha ett varierande och rikt kulturliv.
- Att staten inte ska ha någon roll i kulturlivet

12.2 Bevarande av kulturminnesmärken

Klassiskt liberala partiet anser att det är av stort värde att ta vara på byggnader, kulturminnesmärken och historiska sevärdheter. Vi anser emellertid att äganderätten är okränkbar och kan därför inte acceptera begränsningar för användning eller expropriering av privat egendom för bevarande. Att bevara kulturminnen måste därför ske på privat basis, exempelvis genom frivilliga medlemsorganisationer. Det finns redan många liknande organisationer idag. Av detta följer att vi vill avskaffa systemet för kulturmärkning. Vi kommer att överföra all drift av museer, bibliotek och liknande institutioner till privata aktörer.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Ta bort lagar kring kulturmärkning och myndigheternas möjlighet att införa riktlinjer för underhåll av fastigheter.
- Överlåta förvaltningen av kulturminnen till den privata sektorn.
- Privatisera museer, bibliotek och liknande institutioner.

12.3 Radio och TV

Klassiskt liberala partiet anser att radio och TV inte ska finansieras genom skattemedel eller sanktionerade avgifter. SVT, Sveriges Radio och UR bör säljas ut till högstbjudande och ges en chans att konkurrera på fria marknaden med övriga mediebolag.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Sälja ut SVT, Sveriges Radio och UR till högstbjudande

12.4 Tryck och yttrandefrihet

Yttrande- och pressfrihet är av helt avgörande för ett fritt samhälle. Pressen och media skall fungera helt oberoende av stat och myndigheter, och staten skall inte ha möjlighet att utöva någon form av censur av media. Specifika hot mot människor och uppmuntran till våld faller inte in under yttrandefriheten och skall var straffbart. Klassiskt liberala partiet är emot alla former av näringsbidrag, vilket innebär att vi vill avveckla presstödet. Avskaffandet av presstödet är viktigt för att skydda pressens oberoende.

För att på bästa sätt skydda yttrandefriheten vill Klassiskt liberala partiet avskaffa lagar som kan användas för att begränsa yttrandefriheten, såsom lagar mot hets mot folkgrupp och diskrimineringslagstiftning. Hot och incitament till våld och andra brott mot enskilda eller grupper omfattas inte av yttrandefriheten och ska vara straffbart

Klassiskt liberala partiet vill:

- Säkra en fri och oberoende press och motsätta sig alla former av statlig censur
- Avveckla presstödet.
- Avskaffa lagar som kan användas för att begränsa yttrandefriheten, inklusive diskrimineringslagar och lagar mot hatfyllda uttryck.

12.5 Religion

Klassiskt liberala partiet är anhängare av full religionsfrihet och anser att alla borde ha möjlighet att utöva sin egen religion som de själva vill. All religiös praxis måste emellertid vara fredlig och inte involvera tvång mot andra människor, samt vara i enlighet med svensk lag. Det innebär bland annat att vi vill ha ett förbud mot religiös omskärelse av barn, då detta är en kränkning mot individens självbestämmande över sin egen kropp. Religiösa kan själva besluta om att bli omskurna när de har uppnått myndighetsålder.

Klassiskt liberala partiet anser att yttrandefriheten är absolut och accepterar inte att det ska finnas några former av restriktioner för åsiktsyttringar knutna till religion, inte heller de som kan uppfattas som stötande eller kränkande. Klassiskt liberala partiet kommer därför att motsätta sig all lagstiftning som syftar till att begränsa eller förhindra sådana yttranden.

Direkta hot mot människor, såväl som uppmaningar till våld och straffbara handlingar omfattas inte av yttrandefriheten och skall vara straffbara. Klassiskt liberala partiet anser att det inte ska finnas några kopplingar mellan stat och religion och vill avskaffa all lagstadgad reglering av den svenska kyrkan. Vi vill ha en religiöst neutral och sekulär grundlag och avser att ta bort alla hänvisningar till religion i den svenska grundlagen. Klassiskt liberala partiet betraktar religiösa sedvänjor som en privatsak och vill avveckla alla former av statligt stöd till religiösa trossamfund.

Klassiskt liberala partiet vill:

- Verka för full religionsfrihet för alla som utövar sin religion på ett fredligt sätt.
- Förbjuda religiös omskärelse av barn.
- Motverka lagstiftning som begränsar eller förhindrar yttranden relaterade till religion.
- Ha en fullständig separation mellan stat och religion.
- Avveckla allt statligt stöd till trossamfund.